

Budapest

T. p.

T.

Magyar Nemzeti Múzeum

Magyar Nemzeti Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra uca 30 szám, 1. emelet
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70

Noviszád, 1933. évi február hó 22

Szerda

XIV. évfolyam

45. szám

Előfizetés: ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80
dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes
szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Világrekord

A sport évszázadának nevezik korunkat és méltán, mert nemcsak a testedzés terén ért el hihetetlen eredményeket az emberiség, hanem mert minden sportszemüvegen át nézünk. Ma mindenben világrekordokat dőngetnek, még művészetekben is. Hiszen hegedűvilágbajnoki versenyt is rendeztek, amit éppen a mi Szénásy Karesink nyert el. Világrekordot állított fel a hegedülés terén. Vannak azonban más világrekordok is, amelyek nem nagy örömet okoznak azoknak, akiknek aktív részük van annak megteremtésében.

Amerika a világrekordok hazája, most újabbal gazdagította az eddigiek sorát, még redig a munkanélküliség terén. Tizenhétmillió munkanélküli hűsül és ásít az amerikai pázsiton, vajjon mi lesz velük? Világrekord. Az ijesztő manométer tovább szalad, a nyomás egyre nagyobb. Tegnap tizenhat, ma tizenhét, holnap tizennyolc, majd tizenkilenc, husz, huszonegy, mikor robban a kazán, mikor feszíti szét a gyűlemelő gőz a vasfalakat? Tizenhétmillió! Gondoljuk el, hogy husz év előtt vallaki, egy fantasztia, azt mérte volna állítani, hogy Amerikában nemsokára tizenhétmillió kereset és támogatás nélkül élő munkás lesz. „Az nem lehet — válaszoltuk volna — mert akkor régen itt van a forradalom”.

A tizenhétmillió munkanélküli bekövetkezett, de a forradalom nem. Az emberiség teherbírása és türelme, ugylátszik, végtelen, ha ilyesmi lehetséges. Mi tartja vissza az amerikai kontinens a bomlástól, mi az, ami az ottani állapotokat a hasonló nyomor ellenére politikailag stabilabbá teszi, mint Európában s a szélsőséges politikai tanok, sem a jobboldaliak, sem a baloldaliak, nem tudnak tért hódítani az üreskező emberek millióiban? Talán az, hogy az amerikai nép fiatal és gazdagsága is fiatal volt. Ha egy régi gazdag, akinek családja évszázadokig megszokta a jólétet, hirtelen leszegényedik, elveszti a fejét, kétségbeesik és elzülük. Vége van. Ha egy új gazdag elveszti vagyonát, vállat von, hiszen ifju korából ismeri az üres gyomor állapotát, nyugodt marad és újra kezd.

Európa, a leszegényedett ógazdag, behull az idegességbe, az exaltációba, Amerika, a leszegényedett úgazdag optimista marad — legalább egyelőre. A merész kalandorvér kiűt, a kaliforniai nincstelen aranyásók korszaka újra kezdődik, hisz aki valamikor Amerikába ment, mindig koldus és szerencselovag volt. Bátorsága és optimizmusa következtében nem menekült bomlasztó elméletekbe és hisztériákba, hanem lóra pattant és belelőtt az ellenségbe, mint Buffalo Bill, vagy Old Schatterhand. Ha nincs, hát nincs és újra kezdte. Most is így lesz? Kitért még a régi kalandorvér, avagy a jólét megfertőzte a jenkiket is és a nyomor az oceánon túl is tespedő züllésbe vezet?

Az osztrák kormány visszautasítja a francia ultimátumot

Az angol sajtó aggodással figyeli az ügy további fejleményeit

Bécsből jelentik: Az osztrák közvélemény érdeklődésének előterében továbbra is a hirtlenbergi fegyverszállítás ügye áll. Tegnap délelőtt az osztrák kormány tagjait rendkívüli minisztertanácsra hívták egybe. A minisztertanács egyetlen napirendi pontja a fegyverszállítás ügyében átnyújtott francia—angol jegyzőkre esedékes válasz megállapítása volt.

A minisztertanács egyhangulag magáévá tette a kancellár javaslatát, amely

elutasítja a francia—angol ultimátumot és megtagadja a jegyzőkben követelek szokatlan bizonyítékok és garanciák nyújtását.

Londoni jelentés szerint a Daily Telegraph hosszabb cikkben foglalkozik a hirtlenbergi fegyverszállítás ügyével. A lap kiemeli, hogy az angol kormány nem tervez újabb lépéseket a hirtlenbergi ügyben, tekintettel a kínos fejleményekre, amelyek a francia jegyzők nyomában támadtak.

Teljesen valószínűtlen, hogy az angol diplomácia megegyszer odaadná magát hasonló módszerek alkalmazásához.

Valószínű, hogy az angol kormány az ügyben érdekelt hatalmakra bizza, hogy a Népszövetséghez forduljanak, mennyiben annak szükségét látják.

A Daily Herald írja, hogy miután az osztrák válasz előreláthatóan visszautasító hangú lesz, Franciaországnak nem marad

más hátra, mint az ügyet a Népszövetség elé vinni, amihez előreláthatólag Anglia is hozzájárul. Kétségtelen, hogy ebben az esetben

a helyzet még jobban el fog mérgesedni és az ingerültség Olaszországban és Németországban fokozódni fog.

A lap szerint megtörténhetik, hogy ha Franciaország a hirtlenbergi ügyet továbbra is felszinen tartja és kivizsgálását erőlteti, akkor Ausztriát valóban belekergeti abba a nagy középeurópai csoportosulásba, amely Franciaországgal és szövetségeseivel szemben Középeurópában kialakulóban van. Angliában — végzi cikkét a lap — ezeket a fejleményeket nagy aggodalommal nézik.

Újabb diplomáciai lépés Romában és Budapesten?

A párisi Echo de Paris a legjobb forrásra hivatkozva azt írja, hogy

Franciaország és a kisantant együttes lépést szándékszanak tenni Romában és Budapesten, a Magyarországnak szállított olasz repülőgépek ügyében.

A diplomáciai lépés ügyében most gyűjtik az utolsó tájékozódásokat.

A lap megjegyzi, hogy a megteendő lépést nem sugallja semmiféle ellenséges szellem és kizárólag a békeszerződés tiszteletbentartására támaszkodik.

Visszatér a tél?

Európa több vidékén hatalmas hófúvás dühöng, a hőesés főbbhelyen akadályozza a közlekedést. — Románia egyes vidékein birkanuják fagyúak meg a nagy hidegben

Európa különböző vidékeiről a téli időjárás szokatlanerejű visszatéréséről érkeznek jelentések. Az utóbbi hetek során Európa időjárását általában mérsékelt hidegek jellemezték, sőt egyes helyeken az évszakhoz viszonyítva szokatlanul enyhe volt az időjárás.

Ez a helyzet két nap óta jelentősen megváltozott. Európa különböző részeiben olyan hatalmas hófúvások és fagyok dühöngenek, melyek a téli főszezonnak is díszeré válnának.

Délfranciaországban és Ausztriában két napja szakadatlanul havazik, a hófúvás többhelyen komoly közlekedési akadályokat okoz.

A hófúvás tegnap Magyarország nyugati vármegyéire is áttért, Zalaegerszeg környékén megszűnt a kocsiforgalom, sőt a hatalmas hótorlaszok a vonatközlekedés zavartalan lebonyolítását is veszélyeztetik.

Románia egyes részein, különösen Moldvában és Besszarabiában néhány nap óta szibériai hideg uralkodik.

Egész juhnyájukat találták megfagyva, de számos emberáldozata is van

a szokatlanul hideg télnek.

A spanyol partvidék északi részében nagy vihar dühöng. Elsüllyedt egy 350 tonnás hajó, melynek tizenegyfőnyi legénysége és három utasa a vízbe fulladt.

Tegnap reggel erős Kosava kezdődött Noviszádon, délután pedig lassu hőesés indult meg.

A közép-európai meteorológiai állomások szeles időt jósolnak, nyugatfelől terjeszkedő havazással, hófúvással és a hőmérséklet csökkenésével.

Jugoszláviában vasárnap folyamán hirtelen megváltozott az időjárás. A tengeremlékről érkezett jelentések szerint a szép tavaszi napokat vasárnap hirtelen hűvös, hideg időjárás váltotta fel. Crikvenicában hatalmas bóra dühöngött, amelynek nyomán

az egész tengeremléken erős havazás indult meg. Egyes helyekről vasárnap 30, sőt 50 centiméteres havat is jelentettek. A tenger-től távolabb eső helyeken száraz, fagyos idő, majd havazás váltotta fel a napsugaras időt.

Sziszaki jelentés szerint olyan nagy mértékben indult meg a havazás, hogy a múlt évihez hasonló hosszú télre van kilátás, amely nagyon veszélyezteti a termést. Egyes hajóáratokat kénytelenek voltak beszüntetni a nagy viharok és hideg miatt.

-o-

Borzalmas robbanás Sanghaiban

Felrobbant egy gumigyár, többszáz ember életét veszítette

Sanghaiból jelentik: Tegnap rettenetes erejű robbanás történt a városban. Egy gumigyár a levegőbe repült és a robbanás szörnyű pusztításokat okozott. A robbanás következtében a gyár ugyiszólván teljesen elült a föld színéről, helyét rettenetes romhalmas jelzi.

A robbanás halálos áldozatainak

száma hírszerint meghaladja a kétszázat.

Egymásután több robbanás történt. A második robbanás szétvetette a gépház fölött a menyezetet, a felső teremben tartózkodó százhatvan munkásnő a lángtengerbe zuhant és halálát lelta. Közeli részletek még hiányoznak.

A községi választásokra még nem érett meg az idő

mondotta a szkupstina tegnapi ülésén Dr. Vosnyak képviselő

Beogradból jelentik: Dr. Kumanudi Koszta elnök nyitotta meg tegnap délelőtt fél 11 órakor a szkupstina ülését. Napirend előtt Jélics Milutin és társai interpellációját olvasták fel, amelyet a noviszádi kórház sebészeti osztályfőnökének kiadvése ügyében intéztek a szociálpolitikai miniszterhez. Ezután folytatták a községi törvény részletes vitáját, amelynek során elsőnek dr. Vosnyak szólalt fel, aki azt hangoztatta, hogy a községi választásokra még nem érett meg a helyzet. Tartani kell ugyanis attól, hogy esetleg ellenkező eredménnyel járnak, mint amit az állami és nemzeti egység szempontjából a kormány szeretne. Szükségesnek tartja a modern decentralizációt, amely a leg-hatalmasabb eszköz, a mindenképpen elítélendő federalizmus ellen.

Dr. Mihájlovics Szvetisláv szükségesnek tartaná, hogy a régi magyar községi törvényből néhány célszerű intézkedést átvegyenek. Valamikor a titkos választójog híve volt, rájött azonban arra, hogy a mai

helyzetben a belső egység megőrzése érdekében jobb a nyílt szavazási rendszer. Többek felszólalása után az ülést szerdán délelőtt 10 órára halasztotta az elnök.

Dr. Mazsuranics Zselimir szenátor beszéde Superina deklarációjáról

A szenátus tegnap délelőtt 11 órakor kezdődő ülésén dr. Mazsuranics Zselimir volt miniszter kijelentette, hogy Superina deklarációját, amelyet ő is aláírt, sokan félremagyarázták. Ők ezzel azt akarták megmutatni, hogy vannak horvátok, akik ugyan nem azonosítják magukat teljesen a kormánnyal, de semmiesetre sem ellenségei az állam és nemzet egységének és a népképviselőben küzdenek igazukért. Dr. Tomasics szenátor felszólította Superinát és társait, hogy mondjanak le mandátumaikról, mert őket a kormány programja alapján választották meg és a deklarációjuk ellenkezik ezzel.

Az államvédelmi bíróság megkezdte Brodar Janez és társai bűnügyének tárgyalását

Beogradból jelentik: Az államvédelmi bíróság tegnap délelőtt kezdte meg az államellenes bűncselekményekkel vádolt Brodar Janez és társai bűnügyének tárgyalását. Az államügyész azzal vádolja Brodard és társait, hogy dr. Korosec hatvan éves születésnapja alkalmából a mai társadalmi és politikai rend ellen izgattak. A vádlottak közül Brodar Janez, Umnik Antun és Strojín Ivan vizsgálati fogságban vannak, míg a többiek szabadlábon védekeznek. A vádlottak: Vomberger Jernej, Kosza Vinko, Loboda Joszip, Ogrin Tomazs, Gerar Petar, Ilja Alojz, Skrebác Matija és Gregorin Franz. A védelmet öt beogradói és hat szlovéniai ügyvéd látja el.

A személyi adatok felvétele után az elsőrendű vádlottat, Brodar Janezt hallgatja ki a bíróság. Nem érzi magát bűnösnek, sőt ő volt az aki csendesítette a tömeget és figyelmeztette, hogy ne illesse fel semmiféle kihívásnak. Tagadja, hogy államellenes kifejezéseket használt volna, mire az elnök

figyelmezteti, hogy jelentkezett egy tanu, aki az ellenkezőjét vallja.

Brodar a továbbiakban azt vallja, hogy a veszedelmet Barle volt képviselő hívei provokálták.

A tárgyalást ma folytatják.

Howan folyt le vasárnap délután a kelebiali vérengzés

A vasárnap délután Kelebián történt mérszárlás ügyében a hatóságok tegnap befejezték a nyomozást és a következőket állapították meg: Vasárnap Dunszoki Pál tanyáján házimulatság volt, amelyen Gergely Mihály és Zemko Sándor muzsikáltak. Éjféltájban beállított a tanyára Borsós József, Hegedüs József, Boros István és Moravecz Antal. A hivatal vendégek garázdálkodni kezdtek és azt követelték a zenészeketől, hogy nekik muzsikáljanak. Gergely Mihály már régebben haragban volt Borsós

Katolikus Körben Dudarszka 18

Kezdele este 8 orakor

FEBRUÁR

26

CIGÁNY

népszínmű 3 felvonásban dalokkal és táncokkal. Jegyek elővételben Fehér István fűszerkereskedésében. Kralja Matija u.

Józseffel és ezért a vendégekkel együtt bezárkózott egy másik szobába, a garázda legények azonban betörték az ajtót és behatoltak a sötét szobába, ahol Gergely egy nagy késsel hadonászott. Borsós Józsefet Gergely olyan súlyosan sebesítette meg, hogy az belehalt sérülésébe. Hegedüs Józsefet súlyos sebével beszállították a szuboticei kórházba, míg Boros István csak könnyebb sérüléseket szenvedett a késsel hadonászó Gergely Mihálytól. A szuboticei törvényszék vizsgálóbírája tegnap elrendelte a vizsgálati fogságot Gergely Mihály és Zemko Sándor ellen.

Nagyszabású kulturális munkát kezd a becskerekli iparoskör

A becskerekli iparoskör mintegy 25 évvel ezelőtt egyik legjelentékenyebb kultúrteremtője volt Becskereknek. Akkor azonban hirtelen szakadás állott be a munkában és az iparosok kulturális munkája máig csak elszigetelt tudott maradni. A vasárnapi nagyszabású sikerült iparosbál az első lépése annak a nagyarányú kultúrtevékenységnek, amellyel az iparoskör újból életrekel. A kör több ezer kötetes könyvtárral rendelkezik, amelyet nem-sokára hozzáférhetővé tesznek az iparosbál számára, alapszabályait most dolgozták ki és azok jóváhagyása után újból megnyitják a könyvtárat és az iparoskör újból elfoglalja megérdemelt helyét a becskerekli kultúreltben.

Kéthelyen volt képviselőválasztás vasárnap Magyarországon

A mezőkeresztesi kerületben vasárnap tartották meg a pótválasztást. A választás során Papp Szabó Károly egységesspárti 4832, Tildy Zoltán független kiscgazda párti 4284 szavazatot kapott és így Papp Szabó László lett a kerület képviselője. Az igali kerületben Báno Iván egységesspárti 7481 szavazatot kapott, dr. Rainiss Ferenc független kiscgazda párti pedig 5.029 szavazatot. A mandátumot tehát Báno Ivan kapta.

Csendélet a szuboticei bérkocsiallomáson

-o-

A bíróság mástól evre ítélte egy bérkocsist akit kirúgta társa személt

A múlt év februárjában súlyos kimenetelű véres verekedés folyt le a Ferencrendi templom előtti bérkocsiallomáson két kocsis között. A bérkocsisok meg akarták tréfálni egyik társukat, aki aznap lovat vásárolt és a közeli kocsmában éppen a lövétel áldomását itta, a tréfa azonban verekedést eredményezett a két kocsis között és Jenei Sándor verekedés közben úgy összerugdalta társát, Vukovics Albét, hogy az egy hónapig gyógyuló sérüléseket szenvedett és elvesztette bal szemé világát.

Több tanu kihallgatása után a bíróság súlyos testfárasztás büntetésében mondja ki bűnösnek és másfél évi börtönbüntetésre ítéli Jeneit, továbbá elmarasztalja a felmerült költségek viselésében

Pasztné-Müller Babsy a Büvös vadászból énekel áriákat a Kalangya márciusi irodalmi estjén

Minden tekintetben nívós és értékes lesz a március ötödikei irodalmi est

Vasárnapi számunkban már jelentettük, hogy a Kalangya irodalmi folyóirat március ötödikén este rendezi meg Noviszádon hosszú idők után az első nagyszabású irodalmi estét, amelyen egyrészt a jugoszláv—magyar kulturközlökedés, másrészt pedig a jugoszláviai magyar irodalom fejlődése kerül dokumentálásra. A Kalangya szerkesztősége most dolgozza ki az irodalmi est végleges műsorát, amelynek bevezető beszédét dr. Vilt Vilmos főorvos, A MI Irodalmunk és a Kalangya egyik megalapítója tartja. A műsor egyik kiemelkedő száma lesz Pasztné Müller Babsy, a noviszádiak kedvenc szopránénekesnőjének fellépte. Pasztné Müller Babsy ez alkalommal Weber „A büvös vadász” című operájából énekel áriákat, ezenkívül Dienzl „Liliomszál” című dalát adja elő. Szabó S. Ferenc hírlapíró Ducsics Jovannak, a délszláv irodalom nagy mestereinek most megjelent „Almok városa” című művéből olvas fel érdekes részletet.

Kende Ferenc „Az irodalom műhelytitkai” címen tart felolvasást, Csuka Zoltán jugoszláv költők magyarra fordított verseit szavalja. Szabó S. Ferencné Szenteleky Kornél három versét szavalja el az estén. Minden bizonnyal nagy sikere lesz Cziráky Imrénének a jeles humoros elbeszélőnek, aki egyik pompás humorral telített elbeszélését fogja felolvasni, majd dalokat énekel.

Az est végleges műsorát a napokban fogja közzéadni a Reggeli Ujság. Az irodalmi est első bejelentése is nagy szenzációt keltett és a Reggeli Ujság kiadóhivatalában máris számosan jelentkeztek, akik az estére helyeket foglaltak le. A rendezőség a helyeket igen mérsékeltén szabta meg, 15, 10 és 5 dináros árban, hogy ilyenmódon a közönség minél szélesebb rétegei vehessenek részt az irodalmi esten. Helyek már előjegyezhetők a Reggeli Ujság kiadóhivatalában.

Pancsevon az uccán szánalmasan lerongyolt állapotban megtalálták Sambek Dusánt, a noviszádi báni hivatal elűnt levéltárosát

Sambek Dusán idegzete teljesen összeroppant. — A levéltáros Szmederevonál a Duna jege alá rejtette a báni hivatal nagyobb iratcsomóját. — A noviszádi ügyészség a báni hivatal és a pénzügyigazgatóság vizsgálatot indított Sambek Dusán tragikus szerencsétlensége ügyében

Január közepe táján, mint ismeretes, nyomtalanul eltűnt Noviszádról Sambek Dusán, a báni hivatal közoktatásügyi ügyosztályának levéltárosa. A kipróbált, régi tisztviselőt mindenki lelkiismeretes hivatalnoknak ismerte, éppen ezért felettes hatóságai és családja érthetetlenül fogadta eltűnésének híreit. Eleinte azt hitték, hogy Sambek Dusán rövidesen visszatér családjához és eltűnése csupán pillanatnyi lelki depressziójának a következménye. A levéltáros ugyan is hosszú ideje súlyos szembetegségben szenved, emiatt sokszor elkeseredetten panaszkodott környezetének.

Hetek multak el, de az eltűnt levéltáros nem jelentkezett, mire az a feltevés merült fel, hogy Sambek Dusán talán öngyilkosságot követett el. Nem látszott kizártnak, hogy a levéltáros a Dunába ugrott és minthogy Noviszád környékén ezidőtájt a Dunán állt a jég, a holttestet csak az olvadás után veti valahol partra a víz. Ez a feltevés rövidesen tévesnek bizonyult, mert

Sambek Dusánt január 26-án Szmederevóban, majd Kovinban látták.

Mint ahogy Sambek azelőtt a szmederevói tartományi hivatal tisztviselője volt, sokan ismerték és a család kutatására többen jelentkeztek, akik beszéltek Sambekkel. A levéltáros elmondotta nekik, hogy talán rövidesen visszatér Szmederevóba.

Sambek időközben eltűnt Szmederevo környékéről és mire a család kutatni kezdett utána, már senki sem tudott hollétéről felvilágosítást adni. Jelentkezett azonban a szmederevo—kovinai személyhajó kapitánya, aki visszaemlékezett arra, hogy néhány nappal ezelőtt Sambeket különös körülmények között látta a Duna partján, a kikötő körül. A levéltáros a part mentén gyanúsán kémlelődött a Duna jege körül és a járókelők közül többen meg is kérdezték, hogy mi után kutat? A levéltáros azt válaszolta aziránt érdeklődők, hogy milyen vastag a jég? A hajóskapitány azonban látta, hogy a levéltáros nagyobb esomagot dugdos a jég alá.

Felvilágosításai alapján a kikötő környékén felkutatták a partot

és a Duna jege alatt a noviszádi

báni hivatal 3—4 kilo súlyú iratcsomóját találták meg.

Az iratokat beszolgáltatták Boskovics szmederevói vizsgálóbírónak, aki viszont az iratköteget Papricsics Milánhoz továbbította, a noviszádi törvényszék vizsgálóbírójához. Papricsics Milán nyomban megkezdte az iratok átvizsgálását, de minthogy ez a munka huzamosabb időt igényel, a vizsgálat eddig pozitív eredményeket nem produkálhatott. Az iratok hírszerint a báni hivatalnál a kiténtetések átvételéről és különböző befizetésekről szóló elismervények és akták.

A vizsgálóbíró munkájával párhuzamosan a báni hivatal részéről Jablanovics Branislav, a pénzügyigazgatóság részéről Domac inspektor is vizsgálatot vezet annak megállapítására,

mi indította Sambeket arra, hogy az iratköteget eltüntesse?

Időközben a Dunabánság sőt az ország egész rendőrsége kutatott az eltűnt levéltáros után, de Sambek hollétét nem sikerült felfedni.

Két nappal ezelőtt Pancsevon az uccán teljesen lerongyolódott, éhségtől fáradtságtól végsőkig elesigázott, szánalmas külsejű férfit találtak a járókelők. Kórházba szállították, mert az első pillanatra látszott, hogy a szerencsétlen ember nem épelméjű. Az eltűnt levéltáros családja értesült az esetről és a család tagjai nyomban Pancsevóra utaztak. Feltevésük valóságos bizonyult.

a szánalmas külsejű, testileg, lelkiileg teljesen összeroppant emberre Sambek Dusánt.

A szerencsétlen embert a pancsevói kórházban kezelés alá vették. A beteg apatikusan viselkedik, családtagjait nem ismeri, a hozzáintézett kérdésekre értelmetlen válaszokat ad. Kihallgatására természetesen csak akkor kerül a sor, ha a kórházi ápolás annyira—amennyire visszaadja lelki egyensúlyát.

Annyi már is bizonyosnak látszik, hogy a megbízható és lelkiismeretes tisztviselő

ASPIRIN
TABLETTA

biztosan hat
IZOLETI FÁJDALMAK

NÁL,
valamint megfűlés, fűfűzés, fogfájás és reumatikus bántalmak esetén.

Vásárlásnál kérjen kifejezetten eredeti csomagolást.

Árvai bépviselet:
Jugocsa k. d.,
Zagreb, Gajeva 32.

BAYER

A hirdetés
S 22.822 sz.
23. XII 1932.
alatt lejátszomva

feldult idegállapotában követte el a hivatali rendellenességeket, ha ilyenekről egyáltalán szó lehet. A szerencsétlen báni tisztviselő tragédiája a család ismerősei körében, sőt az egész Dunabánságban általános részvételt keltett.

Vrbászon elégett egy ismeretlen koldusasszony

Vasárnap éjjel a Mohr féle vendéglő istállójában huzódott meg egy koldus asszony. Mielőtt elaludt volna elővette pipáját megfűtötte és rágyújtott. A késő éjjeli órákban a vendéglőben tartózkodók segítségkéréseket hallottak az istállóból. Többen az udvarra szaladtak és észrevették, hogy az istállóból sűrű füst gomolyog. Feltörték az ajtót és megdöbbenve vették észre, hogy az istállóban levő fekhely, amelyen a koldusasszony feküdt, ég. A vendégeknek sikerült a tüzet eloltani, a koldusasszony azonban akkorára már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy nemsokára meghalt. A rendőrség az elégett asszony személyazonosságát még nem tudta megállapítani.

Borzalmas csecsemőgyilkosság Gornyibregén

Borzalmas csecsemőgyilkosság tartja izgalomban a szenta—gornyibregi lakosságot. Tari István gornyibregi tanácsbíró, mikor az udvarból ki akarta hordani a trágyát, a trágyadombban elásva egy csecsemőt ostádnak indult holttestére talált. A borzalmas leletet azonnal jelentette a rendőrségnek. Pénteken kiszállt a helyszínre dr. Prekajszki Dejan városi tisztiorvos, a szubotikai államügyész, Bugarin szentai járásbíró és Mánics Vojin szentai rendőrkapitány. A bizottság megállapította, hogy a csecsemőt a leletlen anyja a születés után azonnal eláshatta a trágyadombba, ahol a kisfiu holtteste már több mint egy hete lehetett.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította az elvetemült anya kiltének a felderítésére.

Nyolcvan évi fegyházra ítélték Rooseveltnél elnök merénylőjét

A tárgyaláson Zangara olyan kihívóan viselkedett, hogy magánzárkában kellett elhelyezni

Miamiból jelentik: A floridai tengerparton Rooseveltnél elnök ellen néhány nappal ezelőtt elkövetett revolveres merénylet tettesének bűnyűgyében tegnap ítélezte a bíróság. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult, a hatalmas közönség valóságosan eltele a törvényszék épületét, a rendőrök csak nagynehezen tudták a tárgyalás nyugodt lefolyását biztosítani.

Zangara a tárgyaláson rendkívül cinikusan viselkedett és durván nevetgélve válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. Kijelentette nagyon sajnálja, hogy golyója nem Rooseveltnél, hanem Csermákot találta.

A vádlottnak erre a kijelentésére az elnök kivette a teremből és ma-

gánzárkába záratta.

Az ítélet négyrendbeli gyilkosság kísérletében mondja ki bűnösnek Zangarát és ezért egyenként 20—20 évi,

összesen nyolcvan esztendői fegyházbüntetésre ítélte.

Amennyiben a merénylet sebesültjei közül valamelyik sérüléseibe belehal, úgy Zangara ügyét újra tárgyalják és több mint valószínű, hogy halálra ítélik.

A súlyosan sérült Csermák csikágói polgármester állapota változatlanul rendkívül súlyos. A sebesült állapotában átmenetileg javulás mutatkozik, de nyomban utána visszaesés áll be és így a polgármester állapota változatlanul életveszélyes.

Fejszével hatszor fejbevágta részegeskedő és garázdálkodó apját egy sztapári földműves

Katic Radovan, az aldozat, a hat felszecsapás ellenére is életben maradt, de a halállal küzdök

Szomborból jelentik: Véres családi dráma játszódott le tegnap éjszaka Katic Radovan sztapári földműves házában. Katic fia, a 23 éves Gyuró fejszével alvó apjára támadt, hatszor fejbevágta. Katic Radovan azonban súlyos sérülései ellenére is életben maradt.

Katic Radovan az utóbbi években igen rossz viszonyban élt családjával, állandóan ivott, részegeskedett és a család minden vagyonát elköltötte. Emellett azonban Katic igen durván bánt a családjával és számtalanszor előfordult, hogy feleségét és kisebb gyermekeit kegyetlenül elverte.

Katic Radovan tegnapelőtt este ismét részegen tért haza és feleségét, valamint kisgyermekét elverte. Az asszonynak még volt annyi ideje, hogy a szomszédba meneküljön, gyermekei azonban ott maradtak. Katic a szomszédba is elment a feleségéért s felszólította szomszédját, hogy ne avatkozzon családi ügyeibe és adja ki az asszonyt, szomszédja azonban ezt az óhaját nem teljesítette.

Katic ezután hazament és lefeküdt, majd hamarosan el is aludt.

Katic felesége körülbelül egy óra múlva hazament, beosont a háza és a kisgyermekeket magához véve, ismét elment hazulról. Ez a huszonhárom éves Katic Gyurót annyira elkésztette, hogy véres leszámolásra határozta el magát.

Baltát vett magához, beosont apja szobájába és egymásután hatszor lesújtott az alvó Katic Radovan fejére. Az ütések hat mély sebet ejtettek Katic fején, a földműves azonban nem halt bele sérüléseibe, habár sebei igen súlyosak.

Katic Gyurót letartóztatták és átadták a szombori törvényszék fogházának. A fiatal ember a vizsgálóbíró előtt kijelentette, hogy nem bírta tovább apja kilengéseit és elhatározta, hogy családját megszabadítja az iszákos embertől. A vizsgálóbíró Katic Gyuró előtt kihirdette a vizsgálati fogság elrendelését.

Amerikában törvényerőre emelkedett a szesztilalom részleges felfüggesztése

Ihatnak már gyenge sört és bort az amerikaiak

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok képviselőháza tegnap nagy szótöbbséggel 239 szavazattal 121 szavazat ellenében elfogadta a demokrata párt javaslatát, amely felfüggeszti az alkoholtilalmi törvény legújabb rendelkezéseit és

újabb engedélyezi a könnyű szesz-

tartalmú italok gyártását és forgalmáhozatalát.

Már in a szenátus a javaslatot már hetekkel ezelőtt elfogadta, a szesztilalom részleges felfüggesztése az Egyesült Államokban törvényerőre emelkedett.

—o—

Negyven napja nyomtalanul eltűnt és azóta sehhol sem találják a legnagyobb jugoszláv vitorlášhajót

A „Talas” gőzhajó parancsnoka szerint január 12-én Malta közelében látták a vitorlást, amint az urugán hullámaival küzdött

Szplitből jelentik: A jugoszláv kereskedelmi tengerészetet már hetek óta izgalomban tartja, hogy kereskedelmi tengerészetünk legnagyobb vitorlášhajója, a 750 tonnás „Szveti Nikola” immáron több mint 40 napja nyomtalanul eltűnt és azóta nem ad életjelt magáról. A Daxa pusztulása óta nem volt ilyen nagy katasztrófa a jugoszláv ke-

reskedelmi tengerészetnek és a tengerparti városokban, főleg azonban Omisban, ahonnan a Svzeti Nkolia legénységének legnagyobb része utnak indult, napról napra nagy izgalommal várják a vitorláš sorsáról érkező híreket, eddig azonban mindhiába.

A Svzeti Nikola még decemberben indult el Szplitből, hogy egyik afrikai kikö-

Rádiófenyképek az U.S.A. elnöke ellen elkövetett revolveres merényletről

Dr. Cross, amerikai orvos felesége, aki Rooseveltnél elnök életét megmentette. A bátor asszony az utolsó lövésnél felütötte a merénylő karját és így az elnöknek szánt golyó nem talált.

Az assz Zangara, a revolveres merénylő

töböl Tarantoba foszfátot szállítson. A hajó legénysége utójára január elején adott életjelt magáról,

a Talas nevű gőzhajó kapitánya pedig január 12-én látta utójára a Svzeti Nikolát Malta közelében, amint az urugán által felkavart hatalmas hullámokkal küzdött.

A Talas akkor meg is akarta közelíteni a Svzeti Nikolát, azonban a hatalmas hullámok miatt nem tudott a közelébe jutni. Nincs kárva, hogy a hajó még aznap Malta közelében a hullámok martaléka lett és egész legénysége is a vízbe pusztult. A hajó fedélzetén a parancsnokkal és kormányossal együtt tizenkét főnyi legénység volt. A tengerészeti hatóságok a bari rádióállomásnál is érdeklődtek a hajó sorsa felől — ez a rádióállomás állandó figyelemmel kíséri a Földközi tengeren uton levő hajókat — azonban itt sem tudtak a hajó sorsáról semmi felvilágosítást adni.

„Klénkeltek” nyolcezer dinárt egy kátyi földműves zsebéből?

Vranics Joca kátyi földműves hétfőn Noviszádon tartózkodott. Nyilván jó üzleteket kötött, mert dolga végeztével estefelé betért a Szolun vendéglőbe. Vigan szolt a tambura, legfőképpen pedig a tamburásnök, akik mint ez már legtöbbször történni szokott, hangulatkeltő danázásukkal Vranicsot is jó kedvre hangolták.

Amde elérkezett a számlakifizetés kevésbé hangulatos pillanata is és Vranics mély zsebébe nyúlt, hogy nyolcezer dinárt tartalmazó pénztárcájából annak rendje és módja szerint lerójj a mulatás obulusait. Képzelték azonban a meglepődése, midőn keresve kutatott pénztárcáját sehhol sem találta.

Bajával a rendőrséghez fordult segítségért és a rendőrségnek az a gyanuja támadt, hogy a zsiros pénztárca eltűnésében a tamburásnöknek is része lehet. Őrizetbe vették Kornik Angyelka, Jovin Zagorka és Dres-esak Ruzsien énekesnőket és megkezdtek ki hallgatásukat.

ducsics Jován: álmok városa**szenteleky Kornél versei**

március ötödikén
a
kalangya
irodalmi estjén
habag-palota —
helyárak 15, 10
és 5 dinár - siessen
helyét lefoglalni a „reggeli
újság” kiadóhivatalában,
Kralja Petra ucca 30 sz

A szuboticei lörvényszék három-három hónapra ítél négy földművest, mert korhadt keresztjeit loptak a temetőből

A szentségtörő tolvajok azzal védekeztek, hogy nem volt tüzelőanyaguk

A múlt év decemberében szentségtörő bűnselekményt fedeztek fel Szubotícán, a Bajai temetőben. A temető őre megállapította, hogy ismeretlen tettesek ellopják a sírokról a fakereszteket. Egy hónap alatt mintegy husz-harminc fakereszt tűnt el a sírokról. A rendőrség hosszas nyomozás után leleplezte a tolvajokat Miksics Péter, Cedler József, Bilinszki Mátvás és Cedler Józsefné személyében.

A vádlottak a tegnapi tárgyaláson nagy nyomorokkal védekeztek. Nem volt tüzelőanyaguk és ezért vitték el a temetők keresztjeit. A bíróság megállapította Cedler Józsefről, hogy annyira gyenge felfogású, hogy tízig sem tud számolni. A négy vádlottat egyenként 3-3 havi szigorított fogházra ítélték, az ítélet végrehajtását azonban egy évre felfüggesztette.

A Bata cég noviszádi fiókjának autója halálra gázolt egy temerini földművest

**Az autó 25 méterre magával vonszolta a szerencsétlen embert,
aki a helyszínen meghalt**

Halálosvégi autószerencsétlenség történt tegnap a kora délutáni órákban a Temerini uton a Római sáncok közelében. A Bata cég noviszádi fiókjának vezetője, Kirjákovic Simeon 1-1100. számú „Nash” gyártmányú autóját maga vezette. Kirjákovic üzletének egyik alkalmazottjával Zsabljára akart utazni és körülbelül tíz kilométerre Noviszádtól a Római sáncok vasútállomás közelében hajtott amikor észrevette, hogy az országuton egy kocsis megy előtte. A kocsis előtt néhány lépéssel négy földműves haladt gyalog. Kirjákovic túlkölt, mire a négy földműves közül kettő jobbra ugrott, egy balra, egy pedig a kocsis közepére. A Kirjákovic előtt haladó kocsis félre állt, az egyik földműves azonban éppen akkor ugrott a kocsis közepére, amikor az autó odaért úgy, hogy a szerencsétlenséget nem lehetett már elkerülni.

Az autó hűtője fejbeütötte a földművest, aki a kocsis alá került. Kirjákovic azonnal fékezett, de még így is 25 méternyire magával hurcolta az elütött embert.

Kirjákovic leugrott az autóról, hogy az elütött segítségére siessen, közben alkalmazottja a volánhoz ugrott és az utolsó átkabla vezette az autót, amely felfordult és súlyosan megsérült.

Kirjákovic azonnal megállapította azt, hogy

az elütött már halott, mert az autó hűtője olyan súlyos ütést mért fejére, hogy agyveleje kilocsant.

Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan Kocsa Miloje rendőrigazgató, Malenics Rodoljub rendőrigazgatóhelyettes, a büntető osztály főnöke, Jovanovic Predrag rendőrkapitány és dr. Cseremov György rendőrcsovos szállottak ki a helyszínre.

A bizottság megállapította, hogy az elütött Nagyidei Pál 72 éves temerini földműves, aki vejével, Kerkes Pállal, továbbá Bakos Jánossal és Pásztor Józseffel gyalog igyekezett Temerinbe. Nagyidei holttestét behallgatták a kórházba. Kirjákovic Simeont kihallgatása után azonnal elbocsátotta a rendőrség, az ügyben azonban tovább folytatja az eljárást.

Megtalálták Mandrovics Milan sztarakanizsai dobrovoljac elűnt fiának holttestét

Tegnap reggel jelentették a szuboticei rendőrségen, hogy özvegy Magyar Györgyné suplyák tanyáján egy 6-7 éves fiúgyermek holttestét találták. Medákovic Dusan rendőrkapitány és dr. Plavsics Koszta főorvos szállt ki a helyszínre, ahol megállapították, hogy a gyermek Mandrovics Milan sztarakanizsai dobrovoljac kislánya. A gyermek január 18-án tűnt el szülei házából. Negyven dobro-

voljac indult keresésére, akik el is jutottak a ludasi esendőrlaktanyáig, itt azonban minden nyomot elvesztettek. A gyermek holttestét hó takarta és egy kislány találta meg tegnap. Dr. Plavsics Koszta főorvos megállapította, hogy a gyermek megfagyott.

Olcsó utazás Budapestre és vissza úgy a jugoszláv mint a magyar vasutakon 1933 március 17-től március 26-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 2.50 pengő ellenében szerezhető be. A vizum kéthavi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50 százalékos, a jugoszláv vasutak csak a visszautazásnál 50 százalékos díjmérséklet engedélyeznek.

A vizumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok a budapesti Tenyészállatváltó és Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából (1933 március 23-27) kerülnek kiadásra és a kiállítás megtekintésére is jogosítanak. Az igazolványok 60 dinár és portó ellenében kaphatók:

Beograd: Magyar Kereskedelmi Képviselet Utazási Osztálya, (Beograd, Jaksiceva ul. 2, Palata Akademia). — Putnik utazási iroda.

Szubotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank. Munka kiadóhivatala.

Bácska Topola: Takarékpénztár.

Novi Vrbász: Schmidt Frigyes.

Veliki Beeskerek: Takarékpénztár.

Szombor: Bácskai Gazdasági Egyesület, Széles Testvérek, Putnik.

Szenta: Gazdakör Novoszel János titkár, Kereskedők Egyesülete.

Velika Kikinda: Centralna Stedionica.

Noviszád: Putnik utazási iroda, Lusztig bankház.

Osizjek: Jugoszlóvenszka Banka, Lavo-szláv Pápai.

Csakovec: Hofmann Elemér.

Novi Becsej: Általános Hitelbank.

Kula: Hitelbank.

Sztara Kanyizsa: Esztergomi Iván.

Sztari Becsej: Galambos István.

SZENTAI HIREK:

Biczók Pál béres Borgyoski Nikola tanyáján esztörtökön a veszekedés hevében vasvillával fejsújtotta béréstársát Tubik Mihályt, aki súlyosan megsebesült. A rendőrség az ügyet áttette a járásbíróhoz. — A szentai rendőrség Szentán letartóztatta Mihálics Joca romániai katonaszökevényi, akit kihallgatása után visszatoloncolt Romániába. — Vasárnap igen sikerült műkedvelő előadás keretében mutatták be Keviben a Falu rosszsa című népszínművet. A darabban nagy sikert érték el Hires Balázs, Katona Kálmán, Katona Béla, Keceli Jenő, Nagy Sándor, Patócs Vince, Taskovics Sándor, László Péter, Keceli Vince és Keceli József, Burány Irénke, Keceli Ilonka, Nagy Annuska, Kuntics Luci, Burány Böske, Katona Franciska.

Elfelejt a krízist,

ha szombaton, i. hó 25-én elmegy a Kat. Kör

napu

farsangi teacstérec

Műsor és tánc fekvő. Elsőrangú jazz- és cigányzene • Belépődíj nincs. Teakötelező, személyenként 10—12 dinárért

Nagy részvét mellett temették el tegnap délután Husvéth Dezsőt, a szombori szerelmi dráma áldozatát

A boncolás megállapítása szerint az első lövés halálos sebet okozott. — Jurisics Magda a fogdában állandóan sír

Szomborból jelentik: Szombor közvéleménye még mindig a vasárnap esti véres szerelmi tragédia hatása alatt áll. Husvéth Dezső kereskedő a szombori társadalmi élet egyik megbecsült és kedvelt tagja volt és tragédiája mély részvétet váltott ki. A szerencsétlen véget ért Husvéth holttestét tegnap délután három órakor nagy néptömeg részvétel mellett helyezték örök nyugalomra a Husvéth család sírboltjában. A koporsót rengeteg virággal halmozták el és Husvéth Dezsőt több ezer főnyi tömeg kísérte utolsó útjára.

A boncolást tegnap délelőtt ejtették meg Bákics Milan vizsgálóbíró jelenlétében dr. Jovicsics Dusan és dr. Grugolov Sztoján or-

vosok. A boncolás megállapította, hogy Husvéth Dezső halálát az első golyó okozta, amely részut felülről hatolt be a hasba és ott teljesen szétroncsolta a beleket. Az a lövés, amely a balkaron át a tüdőbe hatolt, nem lett volna halálos.

Jurisics Magda, a gyilkos fodrászleány tegnap is a rendőrség fogdájában volt, mert a nyomozást még nem fejezték be teljesen. A leány teljesen megtört és egész nap sirt s mikor tudtára adták, hogy temetik egykori barátját, sirógörcsöket kapott s kijelentette, hogy szíve mélyéből megbánta tette. A rendőrségi nyomozás befejezése után a gyilkos leányt átadják a törvényszék fogházának.

Európszerte szünőben van a náthaláz járvány

Noviszádon eddig egyetlen szövődmenyes megbetegedés sem történt

Genfből jelentik: A Népszövetség egészségügyi osztálya most adta ki jelentését az Európában hetek óta észlelt náthaláz járványról. A jelentés megállapítja, hogy

a náthalázjárvány Európában február első hetében érte el tetőfokát és most már visszafejlődőben van.

A hírrel kapcsolatosan érdeklődtünk a noviszádi tisztiorvosi hivatalban, a járvány noviszádi elterjedtségéről. A válasz minden tekintetben megnyugtató. A városi tisztiorvosi hivatalba eddig mindössze 40 megbetegedésről érkezett bejelentés, de az orvosi hivatal véleménye szerint, a városban mintegy száz náthaláz megbetegedés fordult elő. A járvány lefolyása azonban rend-

kívül enyhe, mindössze két-három napig tart és

Noviszádon eddig egyetlen szövődmenyes eset sem fordult elő.

A járványos megbetegedések száma Noviszádon egyébként is igen csekély, mindössze öt sarlach és négy difteritizes beteg tartanak nyilván. Noviszádon tehát semmiféle járványos betegségről nem lehet szó.

Budapestről jelentik, hogy az influenza járvány egész Magyarországon esőkkenőben van. A járvány sugárszerűen terjedt szét Budapestről az ország különböző vidékeire, de most már mindenütt esőkkenőben van, úgy hogy a hatósági orvosi hivatalok járványjelentést már nem is adnak ki.

A bíróság szigorított fogházbüntetésre ítélte a szubotícai állattápszerhamisítókat

A vádlottak mézporból készítették baktériumölő álcodaszeri és magas áron adták el a gazdáknak

Néhány hónappal ezelőtt a szubotícai rendőrségnek sikerült lelepleznie egy bűnszövetkezetet, amely értéktelen anyagokból üzemszerűen gyártotta és nagy mennyiségben hozta forgalomba a hamisított állattápszeret.

A vegyvizsgálat eredménye alapján eljárás indult meg a hamisítók, névszerint Pollák Emil 42 éves szubotícai kereskedelmi utazó és Rosenfeld Árpád 30 éves ügynök, továbbá Fuller István ügynök ellen, aki átengedte társainak az iparengedélyét és ezzel lehetővé tette, hogy azok az ország különböző részeiben forgalomba hozzák hamisítványait.

Ebben az ügyben tegnap délelőtt tartott főtárgyalást a szubotícai törvényszéken Radovics Szerén büntetőbíró. A vádat dr. Antonijevics Dusan államügyész képviselte, a vádlottak védelmét pedig dr. Grabovác István, dr. György Imre és dr. Klein Ernő ügyvédek látták el. Az ügyészség a Btk. 342. paragrafusába ütköző hamisítás bűntette miatt emelt vádat a vádlottak ellen, akik az értéktelen anyagot a következő felirású csomagokban hozták forgalomba:

„Bacilol“ baktérium ölő, a világ leghatásosabb csodája. Nincs többé állatbetegség ott, ahol Bacilolt használunk. A Bacilol a világ legjobb baktérium ölője, min-

den állatnak használ és meghozza az állatok étvágát.

Gyártja: Lobus — Werke A. D. Leipzig.

A vádirat ismertetése után a bíróság elsőnek Pollák Emil elsőrendű vádlottat hallgatta ki, aki elmondta, hogy 1931. év elején állás és kereset nélkül maradt, amikor Beogradban találkozott egy régebbi ismerősével, aki a leipzig „Globus“ műveknek volt az utazója. Elpanaszolta, hogy milyen nehéz sorban él, mire ismerőse átadta neki a „Bacilol“ receptjét és kioktatta, hogy miként tehet szert nagyobb jövedelemre a „tápszer“ révén. Szubotícára jött, borítékokat nyomtatott, de nem a tényleg fennálló leipzig Globus művek cégjegye alatt, hanem „Lobus — Werke A. D.“ nemlétező gyár felirásával.

Rosenfeld Árpád másodrendű vádlott azzal védekezett, hogy nem volt tudomása róla, hogy a porokat Pollák gyártja. Nem volt állása, amikor találkozott Pollákkal és az harminc százalékos haszonrészesedéssel magával vitte tolmácsként. Legtöbbet Becskerek és Kikinda környékén utaztak és mint egy 16 ezer dinár értékű Bacilolt adtak el.

Fuller István harmadrendű vádlott ugyanacsak azzal védekezett, hogy nem volt tudomása róla, mit tartalmaznak a csoma-

gok és hol állítják elő a tápszeret. „Konkordia“ néven étlapkészítő ügynöksége volt és átengedte iparengedélyét Polláknak, aki azután annak alapján szabadon dolgozhatott.

A bíróság tanuként kihallgatta Szreics Joszíp, Petres Antun, Varga Miklós és Zsiga Antal szubotícai lakosokat, majd a perbeszéd után bűnösnek mondta ki a vádban mindhárom vádlottat és Pollák Emilt, valamint Rosenfeld Árpádot négy-négy havi szigorított fogházbüntetésre, 600 dinár pénzbüntetésre és polgári jogainak egy évi elvesztésére, Fuller Istvánt pedig két havi szigorított fogházra, 300 dinár pénzbüntetésre és polgári jogainak egy évi elvesztésére ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlottak három napon jelentik be esetleges felebbezésüket.

Egy kacsáért és egy kakasért háromhónapi szigorított fogház

A tolvaj a tárgyaláson azzal védekezett, hogy véletlenül került a baromfiok közelébe

Erdekes lopási ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a noviszádi törvényszék hármas büntető tanácsa dr. Novák Tomisláv elnöke mellett. Az államügyészség Zsivanov Szima gornyikovilji földművest baromfiópalással vádolta. Zsivanov átugrotta Katanszki Ljubomir gornyikovilji lakos házának kerítését és a baromfiókból elsőzben egy kacsát, másodszor is megjelent a házban, ez alkalommal azonban a baromfiak olyan nagy lármát csaptak, hogy a házbeliek meghallották. Zsivanov, amikor Katanszki tettenérte, botlalt a háztulajdonos felé vágott, azonban Katanszki elugrott az ütés elől. Ezután Zsivanovot a szomszédok segítségével lefogták.

A vádlott kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert véletlenül haladt el a ház mellett, véletlenül került a baromfiakhoz és azt is állította, hogy Katanszki megfogta kezét és behúzta az udvarba.

A bíróság a vádlott védekezését nem vette tekintetbe, bűnösnek mondta ki és háromhónapi szigorított fogházbüntetésre, valamint polgári jogainak egy évre való felfüggesztésére ítélte.

Az ítélet enyhésege ellen az államügyész felebbezést jelentett be.

Noviszádi hunéverseny és bál napjár

Febr. 22. ingyenkenyér táncestje a Habag nagytermében

- » 25. A Természetbarátok turistaegyletének bálja a munkásokamara nagytermében
- » 25. „Frohsinn“ mulatsága a Habag nagytermében
- » 26. Nagy gyermekkarnevál a Habag nagytermében.
- » 26. Jótékony szerb nőegylet teadélutánja a Szloboda nagytermében
- » 26. A »Cigány« népszínmű a Kath Kör helyiségében, Dudarszka ucca 18.
- » 26. Az Angol Klub teadélutánja a Habag kistermében
- » 28. Agglegénybál és délutáni gyermekbál Kott Viktor vendéglőjében, Szibinjanin Janka ul. 21.
- » 28. Az »Akademia« bálja a Habag nagytermében

Tökéletes háziartás nem lehet „SANITAS“ toltettepapír nélkül!

Hírek

1933

Február

22

Szerda

— A noviszádi római katolikus nőegylet farsangi teastélya. A noviszádi római katolikus nőegylet szombaton, február 25-én este fél kilenc órai kezdettel a beltéri katolikus kör helyiségében táncal egybekötött farsangi teastélyt rendez. Táncok között mulattató tarka műsor lesz. Belépődíj nincs, tea kötelező. Cigányzene, jazz.

— J győzi kinevezés. Marijanszki Mirko kátyi aljegyzőt a bán előléptetészerűen bebecsi jegyzővé nevezte ki. Az új bebecsi jegyző hétfőn vette át hivatalát. Utódjává Botoski Száva kátyi származású futogi aljegyzőt helyezték át Kátyra. A távozó aljegyző tisztelgése a kátyi önkéntes tűzoltó egylet, melynek főparancsnoka volt, búcsulakomát rendezett.

— Nagy érdeklődés az Ingenkenyer mai táncestje iránt. A noviszádi Ingenkenyer mint minden szerdán, úgy ma este is megtartja népszerű szerdai táncestjét, amelyen különböző vidám műsorszámok szerepelnek, ezenkívül táncverseny is tartanak. A tánceste fél kilenc órakor kezdődik a Hagabban s az iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A becskerekai katolikus árvaház új titkára. Becskerekéről jelentik: A becskerekai római katolikus árvaház választmányának ülésén Weiserschan József és Marton Andor kegyeletes szavakkal emlékeztek meg az egyesület nemrég elhunyt titkáráról, Vajda Lajosról. Az elhunyt titkár helyébe az ülésen Kozma Gyula főgimnáziumi tanárt választották. Az árvaháznak jelenleg 29 növendéke van, 15 leány és 14 fiú.

— Csuka Zoltán felolvasása az irodalmi „izmusokról”. Az irodalom utóbbi 15 esztendőjében egyik izmus a másikat érte, úgy hogy a modern irodalom izmuslabirintusában bizony meglehetősen nehezen igazodik el a laikus olvasó. Csuka Zoltán, az ismert író az irodalom új irányai címen ezeket az irodalmi izmusokat magyarázza el sorrendben és rávilágít arra az útra, amelyet a modern irodalom 15 év alatt megtett. A felolvasás este nyolc órakor kezdődik a noviszádi munkáskamara harmas számú kistermében.

— Márciusban ismét Szuboticián vendégszerepel a beográdi opera együttese. A beográdi opera a legutóbbi nagy szuboticiai siker után elhatározta, hogy márciusban ismét vendégszerepel Szuboticián. Március tizenharmadikán Konyovics Petar operáját, a Kostanát, tizennegyedikén pedig a Faust-ot adják elő a beográdi opera tagjai.

— Német ház Becskereken. A becskerekai német-szab kulturszövetség most megtartott vezetőségi ülésén elhatározta, hogy székházat alapít Becskereken. — Kerítés miatt elítéltek egy sz arakánizsai büffést. A szuboticiai törvényszék tegnap hat hónapi fogságra ítélte Ambrus András sztarakanizsai büffést és kereskedőt, aki egy topolai leányt szerződötött büfféjébe azért, hogy eladja egy éjjeli mulatóba.

— Noviszádi borbolyosság nyerte a szuboticiai fodrászverseny férfi hajvágás szépségversenyének első díját. A Szuboticián vasárnap megtartott fodrászversenyéről közölt beszámolóinkba hiba csuszott, amennyiben a férfi hajvágás szépségversenyének első díját nem szuboticiai, hanem noviszádi versenyző nyerte. A verseny győztese Raffai László, a noviszádi Jurik János borbély és fodrászszalon alkalmazottja.

TÖZSDE

TÖZSDEZARLATOK:

Kedd, február 21.

A dinár árfolyama. Budapest 7.50—3.11, Prága 42.05—42.45, Berlin 5.47—5.51, London 253. Zürich. Páris 2025, London 1767, Newyork 513.25 Brüsszel 72, Milánó 26.24, Madrid 42.65, Amsterdam 207.25, Berlin 122.65.

Bécsi sertésvásár. Felhajtás 4876 zsir, 5.973 hussertés. Ebből 1.146 zsir és 113 hussertés magyarországi származású. Vesztegzár alá került 714 zsir és 407 hussertés. A zsirsertés irányzata közepes, a hussertés élénk volt. Árak elősúly kilonként elsőrendű zsirsertés 1.48—1.53, kivételesen 1.55, öreg 1.30—1.35, paraszt 1.37—1.45, kivételesen 1.48. Hussertés 1.25—1.65, kivételesen 1.70 silling.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 76 kgs 2% bácskai 234—236, Szombor környéki 232—234, felső-bánáti 231—233, szerémi 234—236, árpa 64—65 kgs 110—115, tavaszi 66—67 kg 117.50—122.50, zab 98—102, tengeri bácskai 67—69, március-májusra 72.50—75, bánáti 66—68, szerémi 67—69, indijjai paritás-ban március-májusra 72.50—75, buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 360—375, kettes 340—355, ötös 320—335, hatos 295—305, hetes 200—210, nyolcas 90—95, buzakorpa jutásakokban bácskai és szerémi 70—75, bánáti 67.50—70, bab fehér 117.50—122.50.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: 41 vagon.

Szombori terménytőzsde. Buza bácskai Szombor környéki 234—236, felsőbácskai 234—236, szlavóniai 232—234, szerémi 234—236, Tisza bácskai 235—237.50, Tisza bánáti 234—236, bánáti 230—232, zab bácskai vasut 100—102.50, szerémi és szlavóniai 100—102.50, árpa bácskai 110—115, szerémi 110—115, bácskai tavaszi 117.50—122.50, szerémi tavaszi 117.50—122.50, tengeri bácskai vasut prompt 66—68, bácskai vasut március-április-májusra 73—75, bab 115—125, liszt nullás gg és g 360—375, kettes 340—355, ötös 320—335, hatos 295—305, hetes 90—95, nyolcas 70—75, korpa prompt 72.50—77.50.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: 50 vagon.

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készáruirac irányzata egyenetlen volt. Hetvenhat kilós tiszavidéki buza 15—15.15, felsőtiszai és jász-sági 14.50—14.60, fehérmezei és pestvidéki 14.20—14.35, rozs 7—7.10, takarmányárpa 9.50—9.80, sör-árpa 10.75—13.25, zab 9—9.25, tiszántúli morzsoló tengeri 7—7.10, egyébszármazású 6.95—7.05, korpa 6.20—6.30. A határidőpiac irányzata elgyengült, rozsban jól tartott volt. Buza márciusra 14.29—14.30, májusra 14.16—14.18, rozs márciusra 7.25—7.26, májusra 7.75—7.76, tengeri májusra 7.20—7.42, júliusra 7.80—7.82. A ferencvárosi sertésvásáron a felhajtás 1.020. Elsőrendű uradalmi nehéz sertés 92—95—96, szedett közép 92—94—96, zsir nagyban 136—140, háromdarabos sózott szalonna 115—120 fillér kilonként.

— Fűzket, me'lt r'ókat méret szerint legelősebben készít: Fischer és Fia, Noviszád.

— Lepadat i Jovanović szuboticiai főelárú-sít'knál vásárolt sorsjegyek közül február 20-án a következő számok nyertek:

Din. 8 000'— sz. 20913, 43522
Din. 6 000'— > 40891
Din. 5 000'— > 12347, 34775, 61239
Din. 3 000'— > 37156, 83106
Din. 2 000'— > 88, 10455, 12331, 22597
44454, 59948, 62374
Din. 1 000'— sz. 409, 71, 1284, 4010, 22, 83, 6426, 61, 67, 1386, 10402, 11723, 61, 95, 12310, 12532, 38, 70, 12716, 16948, 93, 1716, 68, 79, 21003, 56, 21258, 89, 22519, 27, 26936, 77, 2358, 59, 30610, 17, 21, 29, 31205, 51541, 65, 93, 32460, 74, 34452, 58, 70, 37720, 34, 94, 38475, 41917, 76, 43039, 43518, 23, 44453, 46104, 23, 41, 47915, 36, 65, 50617, 43, 51208, 53247, 53531, 85, 99, 54821, 47, 57809, 35, 54, 5804, 5, 13, 83, 77, 59, 01, 6, 34, 60407, 60, 60636, 60753, 88, 6038, 6112, 61425, 41, 53, 58, 94, 62332, 38, 65829, 71309, 41, 715, 8, 45, 72366, 73392, 79209, 50, 90, 82402, 52, 91884, 92983, 96516, 26, 98509, 16, 94, 98826, 63.

— Epe- és málbetegségeknel epelő é sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és lészertüzletekben kapható.

— Kitünően sikerült a „Cement” beocsini S. C. álarcos mulatsága. A „Cement” beocsini S. C. február tizennyolcadikán tartotta meg álarcos mulatságát, amely pompás megrendezés mellett minden tekintetben kitünően sikerült. A mulatság nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a sportélet a jövőben még jobban kifejlődjön Beocsinban. A mulatság sikeréért elsősorban Bischofot, Kistyált, Szabót, Lindenbaumot és Kardost illeti elismerés. A zenét a beocsini cserkészcsapat zenekara szolgáltatta a közönség legnagyobb meglepedésére.

— Mi történt Baranyi András becskerekai szállítóval? Becskerekéről jelentik: Tegnap számunkban megírtuk, hogy Baranyi András 34 éves becskerekai szállítót vasárnap éjjel súlyos fejszebékkel kórházba szállították. Baranyi kedden magához tért és elmondta, hogy lakása közelében egy ismeretlen férfi megtámadta és minden ok nélkül leütötte. A megindított nyomozás megállapította, hogy Baranyi délután hatkor eltávozott hazulról, hogy húst vásároljon, ezt meg is tette, a húst azonban éjjel tizenegyre hordozta magával. Ezalatt több helyen ivott és mire hazatért és az állítólagos támadás megtörtént, már teljesen részeg volt. Fennáll eszerint annak a lehetősége is, hogy a támadás meg sem történt. Ezt alátámasztja az a tény, hogy Baranyinak minden pénzt megtaláltak a zsebeiben.

— Felmentették a beográdi yokkantegeyesület visszaélésekkel gyanúsított vezetőit. Beográdból jelentik: Többnapos tárgyalás után tegnap hirdették a törvényszék a rokkantergesület központi bizottságának visszaélésekkel gyanúsított tagjai ügyben. A bíróság felmentette a gyanúsítottakat.

— Szarajevóban tegnap kivégeztek egy halálra ítélt rablógylóskot. Szarajevóból jelentik, hogy a törvényszék udvarán tegnap kivégezték Hadrovics Serifet, akit háziasszonyának meggyilkolása és kirablása miatt a bíróság golyóaltali halálra ítélt.

— Műkedvelőelőadás Ruszkószelén. Becskerekéről jelentik: A ruszkószelói ifjuság vasárnap, február 26-án két szinelőadást rendez a Ballauer vendéglőben. A műkedvelők a „Vén bakkancsos és fia a huszár” című népszínművet és az „Üldöznek a nők” című Női egyfelvonásos adják elő. A darabokat Szakáll András plebános és Sítin Mária tanítónő tanítják be és rendezik.

— A „Zsákbamaczka”. A szuboticiai Népkör színpadán vasárnap este negyedszer került színpadra a „Zsákbamaczka” jazz-operett. Az érdeklődésre való tekintettel az előadást szombaton, 25-én és vasárnap 26-án este megismétlik. Jegyek az Auróra fele trafikban kaphatók.

— Meghalt a novii kisgyermek, akinek két kezét lerágtá a maczka. Megírtuk néhány nap előtt, hogy Novi városban egy hat hónapos kisgyermeket egyedül hagytak oda-haza szülei és a kisgyermeknek mindkét kezét lerágtá a szobába bezárt maczka. Mint most Novból jelentik, a szerencsétlen kisgyermek háromnapos szenvedés után borzalmas kínok között kiszervegett.

— Elítéltek szarajevó. A noviszádi törvényszék harmas büntető tanácsa tegnap délelőlt Rutonics Lázár gospodjinci földművest, aki a múlt év augusztus 2-án késével hátbaszurta Vrbaski Szvetozárt, 2 hónapi fogságra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban két évre felfüggesztette.

— Dupulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj és lépduzzadás, hát- és de ékfajás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, naponként többször bevéve hathatós segítséget nyújt.

— Vizsgálati fogságha helyezték a fél-tékeny bajmoki férjet. Gassmann Jakab bajmoki lakost, aki leszurta felesége udvarlóját, Évi Pótert, beszállították a szuboticiai törvényszék fogságába, ahol elrendelték a lene a vizsgálati fogságot.

— A noviszádi Természetbarátok turisztársasága február huszonötödikén rendezte idei nagy álarcosbálját. A noviszádi Természetbarátok turisztársaság február 25-én este fél kilenc órai kezdettel a munkáskamara nagytermében álarcosbált rendez, amelynek keretében bálkirálynőt is választanak. A bálkirálynő részére noviszádi cégek pompás ajándékokat adnak, amelyeket a City cukrászda kirakatában tettek ke közszemlére. Beléptidij személyenként 10 dinár. A tiszta jövedelme a Természetbarátok turisztársaságának Fruska Gorában létesítendő menedékháza javára fordítják. Fő rendező Diener Gyula. A tánczenét a „Dalos” jazzzenekar szorgalmazta.

— A nyugdíjas vasutasok figyelmébe. Az állami vasúti igazgatóság engedélyezte a nyugdíjas vasutasok részére a kedvezményes tüzelőanyag beszerzését. Kérjük az összes vasutas nyugdíjasokat, hogy előjegyzés végett mielőbb jelentkezzenek a nyugdíjasszövetség szuboticeai helyiségében (I. Vlaska uca 8).

— Az új paesiri előjáróság. Vucesics Branišláv főszolgabíró előterjesztésére a báni hivatal a következő községi előjáróságot nevezte ki Paesirra: bíró Plavcsics Velja, albíró Nagy Albert, közgyám Sesevics Velimir, esküdtek: Szeceuszi Milovan, Masics Szreta és Oláh Mihály. A képviselőtestület új tagja Genci Ferenc lett. Az újonnan kinevezetteket a főszolgabíró beiktatta hivatalukba.

— Három hasáb láért három hónap. A szombori törvényszék tegnap tárgyalta Macsvanszki Szevan szombori napszámos bűnügyét. Macsvanszkit azzal vádolták, hogy az elmúlt év januárjában a szombori vasútállomáson egyik nyitott teherkocsiból három hasáb tűzfát lopott el. Macsvanszki beismerte a lopást, de azzal védekezett, hogy nagy nyomorban volt, családjának tűzfára volt szüksége és ezért akarta a három hasábit ellopni. Tekintettel arra, hogy Macsvanszkit egyszer verkedésért, egyszer pedig lopásért már megbüntették, a bíróság három hónapi elzárással sújtotta a napszámost.

— Influenzával gondoskodjék arról hogy gyomra és belei a természetes **Ferenc lözset** keserűviz használata által többször és alaposan kifizittassanak.

— Megkezdtek a noviszádi Futaki ut aszfaltburkolatának javítását. Néhány nappal ezelőtt a Reggeli Újság is szóváltette az autótulajdonosoknak azt a panaszát, hogy a noviszádi Futaki utnak a kórház és a Lövöldé közti utszakasza járhatatlan, mert óriási lyukak éktelenkednek rajta. Örömmel állapítják meg, hogy hétfő reggel megkezdtek az utszakasz kijavítását és minthogy a munka nagy apparátussal folyik valószínű, hogy a javítás munkálatai néhány napon belül befejeződnek.

ODZSACI HIREK

Az Odzsaci SC ping-pong szakosztálya a napokban kitűnően sikerült sváb népviseleti bált rendezett a Heitz szállóban. A megjelentek sorában volt örgróf Pallavichini is, aki futogi népviseletben jött Odzsacira. — Az odzsaci tűzoltóság e hó 26-án délután 2 óraker tartja évi rendes közgyűlését a Manz András féle vendéglőben. — Az odzsaci polgári kaszinó elnökévé Rausch Edét, a jótékony néger asztaltársaság elnökévé Tüffner Jánost választották.

—0—

TOPOLAI HIREK

Az önkéntes tűzoltótestület műkedvelői nagy sikerrel adták elő Erdélyi Mihály Csökos regimentjét. A főszereplők közül Mici szerepében Szentí Mara pompás énekével és táncszámaival meghódította a közönséget. Nagyszerű volt Szrenka Rózsika, aki Kanizsai főhadnagyot alakította. König Bözsike Szerafina vénkisasszony szerepét a közönség színi nem akaró nevetése kísérte. Nagyon kedves volt Dobokay Ilonka a kis falusi posztonka szerepében, sok megérdemelt tapsot kapott Lederer Gabi, aki a kutyamosót adta, Schneider Dancesi, mint altábornagy számtalanszor nevette meg a közönséget. A darab sikerét nagyban emelték Ács Feri, Prossburger Laci és Bandi, Juhász István, Tamási Béla, Csermák Imre és Pekár János. A műkedvelői szalózenekar Langhoff László vezetésével derekas és jó munkát végzett. — Barsi Viktor plébános ezután mond köszönetet azoknak, akiknek pénzadományai lehetővé tették azon 21 gyermek felruházását, akik az első segítségzés alkalmával nem kaphattak ruhát.

—0—

BACSKOGRADISTAI HIREK

Az újonnan kinevezett képviselőtestület szombaton, február 18-án tartotta meg első gyűlését, melyen a képviselők teljes számban megjelentek. A gyűlésen megválasztották az egyes bizottságokat. A Rohonci uradalommal rendezték a tiszaparti földek kérdését. A község határának felmérését és új kataszteri osztályozását pénzügyi okokból elhalasztották. Az évek előtt beszüntetett községi pénztárnoki állást újra felállították s arra Brasnyó Ferencet megválasztották. — Dr. Sirovics Mihály bácskogradistai születésű budapesti orvost kinevezték a Vöröskereszt kórház és sanatórium igazgató főorvosává. Dr. Sirovics Mihály Balla Dénes nyug. állatorvos mostohaafia. — A bácskogradistai Atlétikai klub műkedvelőgárdája február 26-án a Benz féle vendéglőben az ingyenkonyha javára táncal egybekötött műsoros estélyt rendez. — A szőlőtulajdonosok hegyközsége rendkívüli közgyűlésén Kobilyzki Radó szőlőbirtokost választották a hegyközség bírójává.

—0—

VRBÁSZI HIREK

Vasárnap délután 4 óraker a sztarivrbázi Karagyorgye uccában a Rumpf féle vendéglő előtt a crvenkai cukorgyár luxusautója elkapta az uccán átszaladó Teubel Katicát. A sofőr hirtelen lefékezte a kocsi és csak így menekült meg a gyermek a biztos haláltól. A súlyosan sebesült kisleányt sanatóriumba szállították. — A vrbázi földmunkások azt kéri a földművesektől, hogy szüntessék meg a gépmunkát és dolgoztassanak kézi erővel. — Az önkéntes tűzoltótestület bálja kitűnően sikerült. A műkedvelők Pirnát Adalbert vrbázi fogorvos egyfelvonásos vígjátékát adták elő nagy sikerrel. A darab szereplői közül különösen Grumbach János, Barbácsy Ernő, Wagner Frigyes, Pirnát Adalbert, Lorenz Jakab és Schneider Vilmos tűntek ki, de jők voltak még Arnold Achil, Geiszt Károly, Lorenz Fülöp, Erlemann András, Kurz Konrad és Fritz Henrik. Lorenz Jakab monológot adott elő, majd Bergmann Zsuzsanna két dalt énekelt el a közönség lelkes tapsvihara mellett. Méder Jakab ugyancsak monológgal szerepelt. — A vrbázi kaszinó és lovasegyesület február 28-án tartják meg közös rendezésben hagyományos farsangi báljukat a Greifenstein szálló összes termeiben. — A postaügyi miniszter legutóbbi kelt rendeletében Matics Milutin vrbázi postatisztviselőt sztarakanizsai postafőnökké nevezte ki. — Müller Béla főgimnáziumi rajztanárt a noviszádi tanítónőképzőhöz helyezte át a közoktatásügyi miniszter.

— Felakasztotta magát egy dolinai gazda. A dolinai vadásztársaság Lajos Károly kocsmájában vacsorát rendezett, közben egy kocsirol elveszett egy új suba. A csendőrség a subát egy közeli kukoricaszárkubban megtalálta és visszaadta gazdájának. Röviddel utána egy ismeretlen egyén a kuphoz ment, hogy elvigye a subát, a csendőrök közeledtére azonban elmenekült. Menekülés közben elvesztette télikabátját, amelyről megállapították, hogy az Sarnyai Illés 33 éves gazda tulajdona. Sarnyai Illés másnap reggel az istálló gerendáján felakasztva megtalálták.

— Bitoljban halálraítéltek egy szerelmes párt. Bitoljából jelentik: Zsivkovics Petar ribaraci földműves az elmúlt év szeptemberében kedvese, Radenkovics Szevka rábeszélésére megfojtotta törvényes feleségét, Canát, hogy kedvesével elbékélhessen. A gyilkosság kiderült és a bitolji törvényszék úgy Zsivkovicsot, mint kedvesét kötélt általi halálra ítélte.

— Egy hónapi elzárás megvesztegetési kísérletért. A szombori törvényszék bírósága tegnap Langwein Márton krusevljei napszámost, akit tiltott pálinkafőzésen érte tetten és aki a pénzügyört 500 dinárral meg akarta vesztegetni, ha az ügyet elejti, tegnap megvesztegetési kísérlet címén egy hónapi elzárásra és 600 dinár pénzbüntetésre ítélte.

A munkacsi keraccal hivatalos megújítás. A ceremonia mester üdvözlő „Jókedv Öfeneget”

A maijai keraccalról. Az egykori városi katonai „társaságádjának” parádája

VILÁGTÜKÖR

Röntgen

Röntgen Vilmos Konrad, a híres német fizikus 10 évvel ezelőtt, 1923 február 10-én halt meg

Tíz esztendővel ezelőtt 1923. február 10-én halt meg Röntgen, akinek nevét orvosi felfedezésével kapcsolatosan talán a legtöbben ismerik a főlókerekességén. Manapság már igazán elkésett lenne méltatni a Röntgen-sugarak jelentőségét, mert hiszen a röntgenológia azóta a harminchet esztendő óta, amióta a titokzatos X-sugarakat a híres bécsi orvos felfedezte,

ugyszólván évenként újabb szenzációval lepi meg a világot.

Eredetileg csak legkézenfekvőbb tulajdonságát használták ki, azt, hogy áthatol az emberi testen és így felvilágosítást kapunk csonttörésekről, általában a szervezetben előforduló rendellenességekről. Később a Röntgen-sugarakat közvetlenül is használni kezdték a gyógyászatban:

a sugarak gyógyhatása bizonyos rákos megbetegedéseknél és különböző szöveti gyulladásoknál közismert.

Ezen túlmenően az X-sugarakat azóta már a vegyészeti ipar legkülönbözőbb ágaiiban alkalmazzák a legkülönbözőbb célokra és hogy befejezzük a felsorolhatatlanul sok alkalmazási terület ismertetését, rámutatunk a Röntgen-sugarak ama különleges sajátosságára, amellyel például

a régi, értékes képek hamisítványainak leleplezésére is alkalmas.

Kevés ilyen elméletileg és gyakorlatilag egyaránt sokoldalú és mérhetetlenül hasznos felfedezésről számolhat be a modern természettudomány. Figyelemre méltó azonban, hogy mint a legtöbb világraszóló felfedezés, ez is

a véletlennek köszönheti felfedezését.

Mert a kiváló Röntgen valójában csak megismételte laboratóriumában a légüres csövekben átötört elektromos szikrakísérletet, ugyanazt, amelyet más neves fizikusok már évtizedek óta mindenféle végrehajtottanélkül, hogy az elméletileg is remélt és kiszámított eredményeken kívül egyebet is elértek volna.

Egy sötét alkonyaton Röntgen is éppen ezt a szokásos kísérletet hajtotta végre, amikor

meglepetéssel vette észre, hogy a laboratóriumi asztalon egy kartonlap, amely valami fluoreszkáló vegyülettel volt bekenve, zöldes színben villogni, fényleni kezd.

Semmi másnak nem tulajdoníthatta a kartonlap rejtélyes felvillanását, mint a mellette levő légüres cső valamely titokzatos hatásának. Ugy látszik, a légüres csőből jöhetnek ezek a láthatatlan sugarak, amelyek a vegyi anyaggal bevont kartonlapot világításra készítették.

Valóban így is volt:

A légüres csőön átáramló, úgynevezett katódsugarak egyik, ütközésből szár-

mazó melléksugárzása, a szemnek láthatatlan X-sugarak idézték elő a különös tümenényt. Rövidesen kiderült, hogy ezek az eddig ismeretlen sugarak áthatolnak mindazo-

kon a tárgyakon, amelyek a fényt nem engedik át. Ebből az alkonyati véletlenből született meg a röntgenológia.

Kanada, Németország, Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia, Lengyelország, Egyesült Államok és Svájc a jégkori világbajnokság középdöntőjében

Tegnap kezdődtek meg a középdöntő küzdelmei

Prágából jelentik: A jégkori világbajnokság középdöntői során hétfőn Magyarország győzött Lettország ellen 3:0 arányban, Csehszlovákia Olaszország ellen 3:1 arányban, Ausztria Románia ellen 7:1 arányban, Lengyelország Belgium ellen 1:0 arányban, Olaszország Románia ellen 2:0 arányban.

A küzdelmek ezzel eljutottak a középdöntőig,

melyben már Kanada és az Egyesült Államok csapatai is résztvesznek csoportvezetői beosztásban. A középdöntő mérkőzések során Kanada Németországgal, Magyarország Ausztriával, Csehszlovákia Lengyelországgal, az Egyesült Államok csapata pedig Sváccal mérkőzik az első fordulóban.

A Putnik vasárnap kirándulóvonatot indít Beogradba

Vasuti jegy oda-vissza harmadosztályon 32. másodosztályon 64 dinár

Vasárnap, február 23-án mint ismeretes Noviszád válogatott futbalcsapata Beogradban városközi mérkőzést játszik Beograd válogatott együttesével. A noviszádi Putnik menetjegyjáradék a mérkőzéssel kapcsolatosan

kiránduló vonatot indít Beogradba.

A kirándulóvonat vasárnap reggel 8 órakor indul Noviszádról és 9 óra 40 perccor érkezik Beogradba, ahonnan éjfélkor indul vissza és Noviszádra érkezik éjjel után 1 óra 45 perccor.

A kirándulás résztvevői a szokásos kedvezmények igénybevételével teszik meg az utat. Vasuti jegy oda-vissza harmadosztályon mindössze 32 dinár, másodosztályon pedig 64 dinár. A Fruska Gora turistaegylet tagjai 28, illetve 56 dinárt fizetnek.

Jelentkezéseket az utazásra péntekig, február 24-ig bezárólag fogadják el a Putnik irodák.

Új tartamrepítési világrekord

Mollison, a világhírű angol pilóta egyedül repülte be 3 nap és 10 óra alatt a London-Dakar (Dél-Afrika) Natal (Brazília) utvonalat és ezzel a teljesítményével messze felülmulta a franciák által nemrég felállított 4 nap 11 óras rekordot

Tehát csakis „U. F.”

Még ezen a héten felfedezik az „U. F.” titót. Mindenki, de elsősorban a hőgyek tudni fogják, hogy az „U. F.”

Palánka: Szloga—PSK 5:3 (1:2). Barátságos. Vasárnap játszott a két palánkai csapat első idej bemelegítő mérkőzését, melyről mindjárt a mérkőzés elején meglátszott a hosszú pihenés hatása. Mindjárt a mérkőzés elején a Szloga szép és erős irammal kezd, mely azonban a sáros pályán csak 10 percig tart, utána visszaesik és a PSK lesz az eredményesebben támadó fél, amit a féldíj eredmény is bizonyít. A második féldíjben mind a két csapaton erősen mutatkoznak a fáradtság jelei és már csupán egyes játékosok tűnnek fel szép, de sáros pályán egyáltalában nem hasznos driblijeikkel. A PSK az utolsó 5 percben veszti el a mérkőzést, melynek oka nem a játéktudás hiánya, hanem nagyrésztben a játékosokon még uralkodó fegyelmezetlenség.

Napred komb.—Rádnieski komb. 3:2 (2:1).

Rapid komb.—Napred komb. 2:0 (1:0).

Új sportklub Sztarapalánkán. Február 18-án új sportegyesületet alapítottak Sztarapalánkán „Jugoszlávia” név alatt és alapszabályait jóváhagyás végett már beterjesztették az illetékes hatóságoknak. Az új sportklub elnöke Miskov Dusan palánkai ügyvéd.

A kikiadai Koszovo közgyűlése. A Koszovo otthonában zsúfolt teremben tartotta meg évi közgyűlését. A becskerekai alszövetséget Klein János képviselte. Bogojevics ügyvezető elnök többek között élesen támadta a becskerekai alszövetséget az egyesület iránt lépten-nyomon kinyilvánított antipátiája és az egyesület szabad fejlődését sújtó igazságtalan vádjai és büntetési miatt. Utána Orosz János technikai referens tette meg jelentését. Az elmúlt évben 25 mérkőzést játszott az egyesület 92:55 aktív gólaránnyal. A régi vezetőség felmentése után az új vezetőséget választották meg: Tiszteletbeli elnökök: Budisin István képviselő, Bartulov Gyóka lelkész, Szinger Vatroslav a Bohn léle vasöntőde igazgatója és Teodorovics Gligorije nagykereskedő. Elnökök: Janicsak János igazgató és dr. Kemény Jenő orvos, ügyvezető elnök Bogojevics Csedomir tisztviselő, alelnökök: Fridrich Frigyes, Veszelinovics Csedomir és Kucsera Lajos, titkárok: dr. Száraz Ferenc és Fehér Frigyes, pénztáros Porta Jakab és Solyom László, ellenőrök: Sekstins József, Gombár János és Szerec Jakab, tréner Kusner Ivan, a futballszakszövetség vezetője: Ludvig János, Argyelan István, Verstre Gyula, Tinkovics György. A fentiekben kívül még tízenköt tagból álló választmányt is választottak.

Hogyan képzeli a vidék a szubotical bajnoki rendszer átszervezését?

A bajnokságot felbe kell szakítani

Apatinból jelentik: A vidéki egyesületek vasárnap tartották meg konferenciájukat, amelyen a szubotical alszövetséget érintő igen fontos kérdéseket tárgyalták. A konferencián résztvettek a következő egyesületek: A Szentai AK, a sztaribecsei Gradjanszki, a vrbászi Dulcis, a sztaramoravicai Krivaja, a Szombori Sport Egylet, a Szombori TK és az apatini Tri Zvezde. A konferenciát Schaeffer Béla az apatini Tri Zvezde elnöke nyitotta meg és üdvözölte a megjelenteket. Kitért a konferencia fontosságára és arra a feladatra, ami a konferenciára vár. Ezután Tausz Ferenc a Tri Zvezde főtitkára felolvasta a Tri Zvezde javaslatát, a mostani bajnoki rendszer megváltoztatására. A javaslat körül hosszabb vita keletkezett, melyben résztvettek az összes kiküldöttek. Végül is a következő egyhangú határozatot hozták: A most folyó bajnokság azonnal félbeszakítandó. A mostani bajnokság első négy helyezette, a dunai első három és a tiszai első három tízes csoportba tömörül és a rövid időre való tekintettel egyfordulós pontrendszerű bajnokságban adja a szubotical alszövetség bajnokát. Azok a csapatok, melyek nem kerülnek be ebbe a tízes létszámú alszövetségi csoportba, folytatják a bajnoki mérkőzéseket és befejezik. A bajnokság befejezése után, azok az egyesületek (csoportonként), amelyek a bajnok megadása után visszakérülnek saját csoportjaikba, az egyes csoportok első négy, illetve a dunai és tiszai ban az első három helyezett kétfordulós bajnoki mérkőzéseket játszanak és ezen a bajnokság első három helyezette, illetve Szuboticián az első 4 helyezett, kerül be az 1933-34 évi alszövetségi ligába. Így tehát az alszövetségi liga évenként új alakul és abba olyan csapatok kerülnek be, amelyek a bajnok tabella alapján megérdemlik azt, hogy abba bejuthassanak.

Például a most alakítandó alszövetségi ligába Szuboticiáról bekerül: Bácska, Zsak, Villanytelep, SzMTC. Tiszavidékről: Szentai AK, sztaribecsei Gradjanszki és vrbászi Dulcis. Dunavidékről: Szombori Sport, Tri Zvezde és Odzsaci SC. Amidőn eme egyesületek kétfordulós (most az idén azonban csak egyfordulós) bajnoki mérkőzéseiből adva lesz az első helyezett, a liga megszűnik. Időközben azonban a szubotical, dunai és tiszai csoportokban megmaradt egyesületek folytatják a bajnokságot és az első 4, illetve 3 helyezett a visszakérülő egyesületekkel (például legyen a sorrend: Szlávia, Bezdán, Zsak, akkor a Sport, Tri Zvezde és OSC) ezzel a három első helyezett bajnokját játszik) és a három első helyezett kerül be a következő évi ligába. Az 1933-34 évben az alszövetség bajnokságáért folyó ligamérkőzések kétfordulós rendszerűek lesznek és maradnak továbbra is, míg az egyes elsőosztályú csoportokat a második osztályból csoportokból felkerülő csapatokkal egészítik ki, úgy hogy az elsőosztályú csoportok hatos létszámúak lesznek. Ezzel tehát a másodosztályú csapatok fejlődése és egzisztenciája teljesen biztosítva lesz.

A konferencián résztvevő egyesületek ezt a hasznos tervet azonnal megküldték az alszövetségnek és beadványukban kérték, hogy az alszövetség pénteki (24-iki) ülése érdemben határozzon róla. A konferencia többi pontjára vonatkozólag azt a határozatot hozták, hogy az egyesületek megbízzák az apatini Tri Zvezdét, hogy javaslatait terjessze be az alszövetségnek, amely dönteni fog a javaslatok felől.

A konferencia ezután véget ért. A vidéki delegátusok nevében Mikovics Gojko (becsei Gradjanszki) kiküldött-köszönte meg a Tri Zvezde szívélyes vendéglátását. A konferenciát ezután halpaprikás követte, amelyet a Tri Zvezde adott a kiküldöttek tiszteletére. A konferencián résztvevők ezután megtekintették a Tri Zvezde-Szombori TK mérkőzést, amely 9:4 (4:0) arányban a Tri Zvezde javára végződött.

Tehát csakis „U. F.”

Még ezen a héten felledezik az „U. F.” titkot. Mindenki, de először is a hölgyek tudni fogják, hogy az „U. F.”

A noviszádi Makkabi hivatalos hírei. A ma délután fél 1 órára kitűzött tréninget az időjárásra való tekintettel nélkül, feltétlenül megtartjuk. — Intéző.

Crvenka: Kulai Rádnicski—CSK 3:1 (2:1). A CSK vereségét a tréninghiány okozta.

A Crvenkai SC február 25-én nagy mulatságot rendez Miss-választással egybekötve.

Minden jegy elkel a Magyarország—Hollandia futballmérkőzésre. Március 5-én Amszterdamban Hollandia válogatott futbalcsapata Magyarország együttesével mérkőzik. A mérkőzés iránt Amszterdamban olyan rendkívüli érdeklődés nyilvánul, hogy a mérkőzés valamennyi jegye elkel.

KÖZGAZDASÁG

Felszabadult a szentai, adai és moli piac az állatorzalmi zárlat alól

Szentáról jelentik: A báni kormányzat pénteken értesítette a szentai rendőrkapitányságot és a szentai főszolgabírószágot, hogy február 20-tól kezdve a szentai, adai és moli állatorzalmi piacokat és állatvásárokat minden korlátozás nélkül meg lehet tartani. Ennek értelmében a múlt év november

hava óta lezárt piacok újra megnyitottak az állatorzalmi forgalom számára. A hatóságok a vész újabb behurcolásának megakadályozása végett továbbra is fenntartották a piacra és vásárra hajtható jószágok előzetes állatorzalmi megvizsgálásának kötelezettségét.

Az Amerikai Egyesült Államok külkereskedelme

(MAK) Washingtonból jelentik: Az Amerikai Egyesült Államok külkereskedelmi forgalma 1920-ban volt a legnagyobb. Ebben az évben a kivitel nyolc milliárd 228 millió 16.000 dollár, a behozatal pedig 5 milliárd 278 millió 478.000 dollár volt. 1921-től kezdve erős hanyatlás állott be és a külkereskedelmi forgalom több éven át mintegy 9 milliárd körül ingadozott. Az 1929-es év még hatalmasabb

viesszesést hozott, amely esőkenés azóta minden évben fokozódott. 1932-ben a külkereskedelmi mérleg a következőképpen alakult:

Kivitel	1.617.877.000 dollár
Behozatal	1.322.665.000 dollár
Összes forgalom	2.940.542.000 dollár

vagyis az 1920. évi forgalommal összehasonlítva, a csökkenés több mint 10 milliárd dollár.

Argentína tengeri vámjának újabb módosítása Németországban

(MAK) Berlinből jelentik: Mint ismeretes, Argentína és Németország között vámháború tört ki, miután Argentína német árukkal szemben nem a legtöbb kedvezményes szerződésben megállapított vámkedvezményeket alkalmazta. Ennek következtében Németország múlt év december 20-án Argentínával szemben az úgynevezett „Obertarif” magas vámtételeit léptette életbe,

melyek alapján többek között a tengeri váma 250 márkában (pro tonna), tehát a rendes vámtételeinél kétszeresére lett megemelve. Miután az azután folytatott tárgyalások eredményre vezettek és a német áruk Argentínában ismét a legtöbb kedvezményt élvezik, a birodalmi kormány február 9-i határozatával az „Obertarif” alkalmazását megszüntette.

A baromfi- és tojásárak külföldön

Wienből jelentik: A bécsi tojáspiacon a felhozatal megcsappanása folytán — különösen a lengyel szállítások csökkenése következtében — az árak némileg emelkedtek. A tojásárak a következők:

Ia jugoszláv és magyar kidolgozott tojás 14.00—14.50 garas, belföldi friss tojás 15.00—15.25 garas.

A baromlipiacon a kereslet kezd a könnyebb áru felé fordulni, míg hizott áru iránt szűnik az érdeklődés. A felhozatal mérsékelt. Leült baromfi per kg shillingben:

Hizott jugoszláv liba	2.20—2.30
Hizott magyar liba	2.30—2.40
Kacsa	2.30—2.40
Levestyuk	2.30—2.40
Csirke	3.00—3.20

Holland husdumping

(MAK) Amszterdamból jelentik: Hogy a prémiumnak milyen nagy szerepe van Hollandia sertésenyésztésében, bizonyítja az a körülmény, hogy január végével a hollandiai bacon-nak az ára Londonban 18 centes élő súly kilogrammonkénti árak felett meg. költséggel együtt, míg ugyanakkor a sertésközpont a tenyésztőknek 28—30 centet fizetett élő súly kilogrammonként. A különbség tehát a két ár között 10—12 cent kilogrammonként.

Franciaország korlátozza a borbevitelt

(MAK) Párisból jelentik: A hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint Franciaország külföldi must és bor bevitelét már csak bizonyos kontingensek keretén belül engedélyezi. A kontingenseket az 1932. évi október, november és decemberi bevétel alapján állapítják meg.

A Narodna Banka bankjegyforgalma. A Narodna Banka legutóbbi jelentése szerint január tizenötödikén 4.592.429.580 dinár értékű bankjegy volt forgalomban.

— A gyümölcsös telepítésének költségeiről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikküket közül még a torma műveléséről, a szabadföldi korai zöldségtermesztésről, a gyümölcsösfa ültető gödrének trágyázásáról és a helyes ültetésről. A dušan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VIII. Rákóczy ut 51., IV. em. 5.) díjtalanul küld mutatványszámot.

BUDAPEST 575
Svábhegyi Szanatórium
 Subalpin (430 m.) étetés gyógyintézet
 Már heti 140 pengőért
 tökéletes sanatóriumi ellátást nyújt 5-szori étkezéssel, vizkúrával és fűtással együtt.
 A legideálisabb őszi-teni udulóhely!

Zágrebben esőknek a tojásarak. Zágrebből jelentik: A tojás piacon a kereslet igen jó és a kínálat is megfelelő. Az áruk darabonként 25 parával estek. A nagy tojásárakat annak a következménye, hogy február elsején életbelépett Olaszországban a bevitelről szóló törvény, amely a tojások jelzése és csomagolására különböző előírásokat tartalmaz.

Borkivitelünk Ausztriába, Csehszlovákiába és Hollandiába. Beográdból jelentik: A maribori ellenőrző állomás jelentése szerint január hónapban Ausztriába, Csehszlovákiába és Hollandiába 136.723 liter bort exportáltunk.

NYILTÉR*

T.

Lysoform-Társaság

Novisad.

Az inas járvánnyal kapcsolatban a pontja jelennek meg cikkek a lapokban a nátháról, amelynek állítólag még nem találtak fel az orvosságát. Az valóságos, hogy aki már megkapta a náthát, végig is szenved, azonban 25 évi tapasztalat alapján állítom és vallom, hogy a náthát megelőzni lehet, vagyis a meghűlést és a vele járó kellemetlenségeket el lehet kerülni igen csekély fáradsággal és még kevesebb költséggel.

25 évvel ezelőtt olvastam, hogy a hülés bacillusai az orr nyálkahártyáin helyezkednek el s ott elszaporodva okozzák a náthát és esetleg az influenzát. Ugyanakkor olvastam azt is, hogy az orr üregének gyakori fertőzöttsége igen fontos, mert ezáltal elkerülhetők a fertőzések. Akkor jöttem arra a gondolatra, hogy hetenként legalább két-

szer fertőtlenítem az orr üregét s erre a célra a felhígított lysoform oldatot használom. Egy evőkanálnyi vízbe 4-5 csepp lysoformot cseppentettem s gyufaszálra sodort vattát mártva az oldatba, az orr üregét alaposan kitörülgettem vele. Ez a művelet hatalmas prüszkölésekkel jár, valóságos mesterséges náthát idéz elő, azonban éppen úgy, mint a himlőoltás, immunissá is tesz nemcsak a nátha, hanem a hüléses megbetegedések ellen is. A 25 év alatt soha náthát nem kaptam s akiknek ajánlottam és tényleg meg is csinálták, hasonló eredményt tapasztaltak. Sajnos az emberek nagy többsége azt a napi 2 percet is sokalja, amennyi idő alatt ez a művelet elvégezhető s ha nincs baj, azt hiszi, nem is lesz s csak akkor kezd kapkodni, ha már a baj elérte.

Felhatalmazom a tek. Cimet, hogy amennyiben levelem közzétételével a köznek szolgálnék, azt minden ellenszolgáltatás nélkül szíveskedjék felhasználni. En úgy vélem, hogy nagy szolgálatot teszünk nemcsak önmagunknak, hanem a tudománynak is, amelynek a figyelme erre a körülményre még nem terjedt ki.

1933 január 27.

Kiváló tisztelettel

STEVAN FARKAS

postafőellenőr.

Hálószoba, ebédlő, konyhabutor 473
és minden lakásberendezés cikk legolcsóbb beszerzési irodája az ulonnan megajili

„Nameštaj“ A. Hodovánji

bü orizite, Novisad, Jevrejska ul. 4.

Rádió műsor

Szerda, február 22.

Beograd. 11: Gramofon. 12.05: Rádiózenekar hangversenye. 13.30: Hírek. 15: Gramofon. 16: Rádiózenekar hangversenye. 17: Grvosi előadás. 19: Előadás. 19.30: Gramofon. 20.05: A prágai filharmónikuok hangversenyének közvetítése. 22: Hírek, majd cigányzene.

Budapest I. 9.15: Gramofonhangverseny. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. 12: Déli haragszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házkivintettjének hangversenye. 1. Armandola: Cirkusz, szvit. 2. Gretschaninov: Bölcsődal. 3. Schütt: Gavott. 4. Kozma Géza: Merengés (gordonkaszóló). 5. Gabriel-Marie: Guignol. 6. Percy: Nocturno. 7. Dohnányi Ernő: Andante és Marcia a Vonóstrío szerénádból. Közben 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diáklőrlője. 4: »Értsük meg egymást«. (Az érték- és mérték-egységek világa). Halász Gyula felolvasása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Karnagy Berg Ottó. 1. Flotow: Márta, nyitány. 2. Bizet: Gyöngyhalsz, ábránd. 3. Saint-Saens: Sámson és Delila, balettzene. 4. Strauss János: Császár keringő. 5. Fiegel: Fortissimo, egyveleg Kálmán Imre műveiből. 6.15: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). 6.45: Csorba Gyula és cigányzenekarának hangversenye 7.45: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. »Faust«. Dalmú 5 felvonásban. Szövegét Goethe után írta Barbier és Carró. Fordította Ormai Ferenc. Zenéjét szerezte Gounod. A II. felvonás után: Pontos időjelzés, hírek. Az előadás után: Időjárásjelentés. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.

Fizessen elő
a Reggeli Újságra

REGÉNY

EGY ÁZSIAI SZENTBERTALAN-ÉJ

Irtá: E. THOMAS

(10)

A legény elutasító mozdulatot tett:

— Nem kell... elviszem én az apámét...

És már indult is. A foglyok hosszan, szívszorogva bámultak utána... Az ór ugyan megállította, pár pillanatig diskurálta, aztán Pável kilépett a kapun...

— Ennek a gyerekeknek a kezében van a sorsunk — jegyezte meg nagysokára rekedt hangon Horváth főhadnagy.

Mire Birinyi csak annyit felelt:

— Ebben a gyerekekben úgy megbízom akár a saját édes testvéremben.

Többet aztán nem beszéltek róla.

VII.

Harc!

Lassan mégis csak bealkonyodott. A nap vérvörösen, mint egy részeg, vérmes ember feje imbolygott a horizont szélén, aztán nem tudta tovább tartani magát: lebukott az üszkös fej a mellére és a pusztára szürkés sötétség borult. A műhelyekben letektek a számszámokat. Birinyi szólalt meg:

— Ha jól megy minden, két óra múlva visszaérkezik a fiu...

Ekkor, mint valami kísértet, surrant be az ajtón Pável. Szemeiben diadalmas láng lobogott. Némán, de lihegő mellel állott a százados elé és nyujtotta át a válaszlevelet. Remegő kézzel tépte fel és olvasták a többiek is lábujjhegyre pipiskodva:

— Este kilenkor a nagy barakknál. Jefimovics.

Birinyi megölelte Pávelt.

— Köszönöm fiam! Nagy szívességet tettél nekünk!

Az inas e'halmozta ajándékokkal, értékes számszámokat dugdosztak a bárnyóörbekecse zsebeibe, úgy hogy a fiu a végén ijedten szabadkozott:

— Még majd azt találják hinni, hogy loptam!

— Vidd csak nyugodtan, nekünk már aligha lesz szükségünk — biztatta Birinyi és összenézett a társaival.

Amikor 1914 őszén első ízben kerültek tűzveszélybe, közelszem voltak ennyire lámpalázások, mint ezen az estén. Néhányan igyekeztek kedélyesen felfogni a dolgot és mesterként cinizmussal végrendelkeztek, mások pedig elgyúltan kérték a bajtársakat, hogy ha túlélnek őket, adják át hozzátartozóiknak utolsó üzenetüket.

— Ne nyimnyámkodjatok — bosszankodott Rácz hadnagy — utóvégre nem vagyunk még a siralomházban!

— Maj' nem — pattintgatta idegesen az ujjait Horváth főhadnagy.

Rózsát kerülte. A harag, hiába próbálták kibékíteni őket, tovább tartott köztük.

Kilenc óra tájban a tetőfokára hágott az izgalom.

De hiába állították őrszemet az udvaron, hiába lesték a titokzatos jeladást, nem történt semmi. Negyed tizkor sápadtan, elfehéredett ajakkal állott fel az ágya széléről Birinyi:

— Ugy látszik, vízben hagytak bennünket...

Ekkor, mintegy válaszkép, halk, de egyre erősödő kopácsolás hallatszott a favás barakk hátsó falán.

— Patkány? — találgatták, de a zörejen fejszecsapások jellegzetes suhintását ismerték fel. Csakhamar széles rés támadt a deszkából ácsolt falon és a félméteres, tátongy lyuk keretében megjelent sárosan, kócosan a cigányképtű Bulyba Jefimovics.

— Bujj be! — biztatta Csibor, aki még ezekben a percekben sem vesztette el a humorát — Bulyba elvtárs!

— Elhoztuk a puskákat, municiót és két

gépfegyvert — jelentette szűkszavuan — az emirrel még ma éjjel kell végeznünk.

Nem feleltek neki, valamennyien a fegyvereket tapogatták kíváncsi és megkönynyebült izgalommal.

— Autón hoztuk a tábor szélén álló erdőig... onnan pedig közben cepeltük idáig... senki sem látott bennünket... az emir katonái nem is sejtik, hogy ellentállásra találunk — magyarázta Jefimovics a foglyoknak — a győzelem a ti kezetekben van! Mikor akartok támadni?

— Egyelőre — felelte Rózsa — megvárjuk, mi történik...

— Mi történne? — húzódtott gunyos mosolyra az orosz hosszukás, aszkéta arca — rátok gyújtják a barakkot! A leggyorsabban cselekednetek kell!

A bakák puskák és a vadonatúj gépfegyverek birtokában a mielőbbi csata mellett pártoskodtak. De a tisztek nem akarták kiprovokálni az összeütközést. Ruhástul heverték az ágyaikon és töltött fegyverekkel várakoztak. Éjfél tájban aztán cselekedniök kellett: Csibor jelentette, hogy az örekek kilóptak az udvarra és javában locsolják petróleummal a barakkok oldalát. Két tatár a tetőre mászott és a száraz, gyűlékony zsindelyt öntözte végig, hogy csak úgy esurgott a petroleum az ereszekben.

— Azt is megakarjátok várni, míg pesenyévé sültök? — csufolódott az orosz.

— De a rosszabb, aki... — káromkodott Csibor. A szó azonban elhalt a száján, amikor megpillantotta a műhelyekből kicsapó lángnyelveket.

A tatárok a barakkokat félkörben körülölelő épületeket gyújtották meg előbb, hogy ilyen módon lehetetlenné tegyék a menekülést.

— Fegyverre! — zugott a riadó, a bakák szempillantás alatt talpon voltak. Ekkor már lángokban állottak az összes barakkok. A tűz éhes vadállatként, mint valami százkaru polip, nyujtotta ki csápjait a hálólhelyeik felé.

(Folytatjuk.)

LIFKA MOZI - SZUBOTICA

Szerdün utoljára a feltűnően nagy sikert aratott német udjdság

Egy szép asszony naplója

Szerelmem, szenvedély és erotika filmje
III Dagover - Hans Rehman
 paradés szerepe

Előkézfületben:

JOE MAY

világhíru filmren ezó ezidél nestermbve

Nászút hármásban

Szerelmi himnusz színhely a festői Riviera, Olaszország és az Alpok. Szerepő **BR. GITE HELM**

Korzo Mozi, Noviszád

FEBRUAR 20-23

A postásfiú és a huga

Film komédia. A főszerepben:

Anny Ondra, Vlasta Burian és Roda-Roda

Aki nevetni akar okvetlenül nézze meg ezt a filmet

Náztelkek

olcsón, betétkönyvecskéért is kaphatók Noviszádon a Pirosl ut mellett. Legbiztosabb tőkebefektetés. Vardar, Željeznička ul. 62.

Az utazó közönség

részére Subotícán a vasuti állomáson lévő fodrász üzletben bármikor lehet mosakodni, beriválózni és haját vágni jutányos áron, elsőrendű kiszolgálás 50

Kiárusítom

a raktaron lévő összes **GRAMOFONLEMEZKET** rendkívül olcsó áron **Farsangra** olcsó konfetti, serpentin és sapka **Vig Zsigmond Sándor**

KÖNYV „LITERARIA“ SZUBOTICA

KÖNYVELÉSÉT

havi 500-tól 2000 dinárigl a lepraktikusabb rendszer szerint, akkord, óra vagy pluszal alapon állandóan azurba tartom. **TOKONYVE O.** Noviszád, postafiók 75

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
 egy szó 1 dinár. **NAGY BETŐS** 2 dinár
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO

Kedden—szerdán Még csak 2 napig!
 Világvárosok mozgószínházával egyidőben
GEORG ALEXANDER — RENATE MÜLLER
 Gizella Werbezirk,
 látványos UFA operettje

Divata Szerelmem

Párizs mindnertjeinek Szt. Katalin ünnepéye.
 Egy izgalmas, érdekes divat kongresszus!
Lányok Asszonyok remek filmje!
 Este 7 órakor mérsékelt áru előadás!

Legközelebb:

„Onagysága nem akar gyereket“
LIANE HAID és GEORG ALEXANDER

ODEON

Kedden szerdán csütörtökön
JULIA SZERDA, MARIA PAUDLER
GUSTAV FRÖHLICH HANS JUNKERMANN
 a három német szór együttes filmje

Strauss keringője

Dal, zene, ének... Ki nem örül a zenének?
 Hogyan sző életet meg az örök életű, felejthetetlen
 „Kék Duna keringő“?
 Este 7 órakor mérsékelt áru előadás!

Legközelebb:

LAWRENCE TIBBET a világhíru énekes filmje:
„A Dél dala“

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné
„Táncol a kongresszus“

III Dagover, Conrad Veidt, Willy Fritschel,
JULIAN HANFWEY-vel

FOGLALKOZÁS

IROGEPJAVITAST és karbantartást Szubotícán és környékén szakszertűen és legolcsóbban végez **Dudás Pál,** Szubotica, Jelasiceva 9. 509

KERESLET

Bejáró azonnalra felvétetik. Noviszád, Futoska 7. I. emelet. 672

Március 1-re szorgalmas minden leány felvétetik Noviszád Cara Dusana utca 36. Sípsszknál. 631

KÜLONFELE

Rheumát, köszvény, legbiztosabban megszűntet **rozmarin-göla-bedörzsölés.** Próbáuvez 30 dinár Utánvétél megrendelhető kizárólag vezérképviseleténél. **Weissberger,** Noviszád, Jevrejska b. 190

A s ketség gyógyít- **161 Euphonia** találmány specialistának bemutatva megszűnteti a naevothalást, fülzúgást, fülzúgást. Számos kós önölevél. Kérjen díjmentes tájékoztató leírást. — Cím: Euphonia, Liszki bet Krakow, Polen. 636

A szerkesztő-sert felel: TOMAN SANDOR
A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

Városi Mozi, Szubotica

Hétfő - kedd—szerda

Fox hangos heti híradó

Kémkedés

Színhely: Moszkva 1931.
 Egy asszony, egy hűséges feleség kálváriája a bolsevik Oroszországban.

Főszereplők:

Neil Hamilton és Kay Johnson

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Február 20—22. hétfőtől—szerdái

Švec ezredes

Csehek háboruja a bolsevik oroszokkal 1918-b-n.

Cimszerepben: **Bedrick Karen**
 További szereplők: Josef Rovensky Franz Roland, Kata Ingler, Zdena Kavkov
 Műsoron kívül: HAZAI KULTURFILM

Otthonodban egészség, áldás és béke honol

ha állandóan csak J.GORIO-t iszol. Kész kávé nem kell hozzá cikória sem bakkávé. Gyártja Frank J. i dudovi. Noviszád. Futoska 137 546 3

Műhely és raktárhelyiségek

azonnalra

kiadó

GAUSZ JÁNOS, Noviszád Futoski put 68. Telefon 25 34

Művészi fénykép-felvételek

VIG

fofó-szalon **SOMBOR** Kralja Aleksandra ulica

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem nagyra becsült vevőkörömet, hogy kéz munka üzletemet ugyanabban a házban a Banovina büfé mellé helyeztem át mely alkalommal felhívom szives figyelmüket az ujonnan felszerelt

aszurozó és endlizo gépeimre, melyeken a legrövidebb időn belül elvégzek minden megrendelést a legkisebb költségű ket is kielégítően. Sürgős ese ekben az **ASZUROZÁS ÉS ENDLIZÉS** oron kívül tesz elvégezve. — Azonkívül szakszertűen végzek függöny és mindennemű kézimunka montírozást, ugyszintén vállalom perzsa és szmirna szőnyegek stuccolását, va amint minden e szarmába vágó munkák lelkiismeretes és gyors elvégzését. Egyben értesitem a n. b. közönséget hogy az üzletemben vállalom **RUHA ÉS HELME FESTÉSÉ** valamint **RUHA TISZTÍTÁST IS.**

Tisztelettel

özv. Nagyejeoné
 előnyomda és kézimunkaüzlet
 Noviszád, Kraljica Marija u. 2. (Srpska Matice épület)